

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Kidde, Harald.; af Harald Kidde.

Titel | Title:

Sindbilleder

Udgivet år og sted | Publication time and place:

København : Det Nordiske Forlag, Bogforlaget:
Ernst Bojesen, 1900

Fysiske størrelse | Physical extent:

87 s.

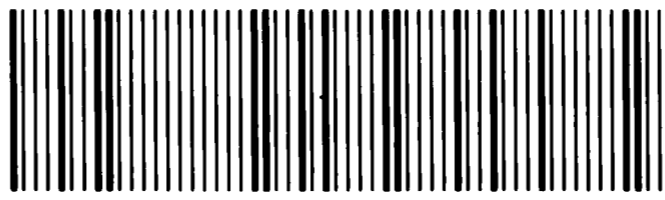
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

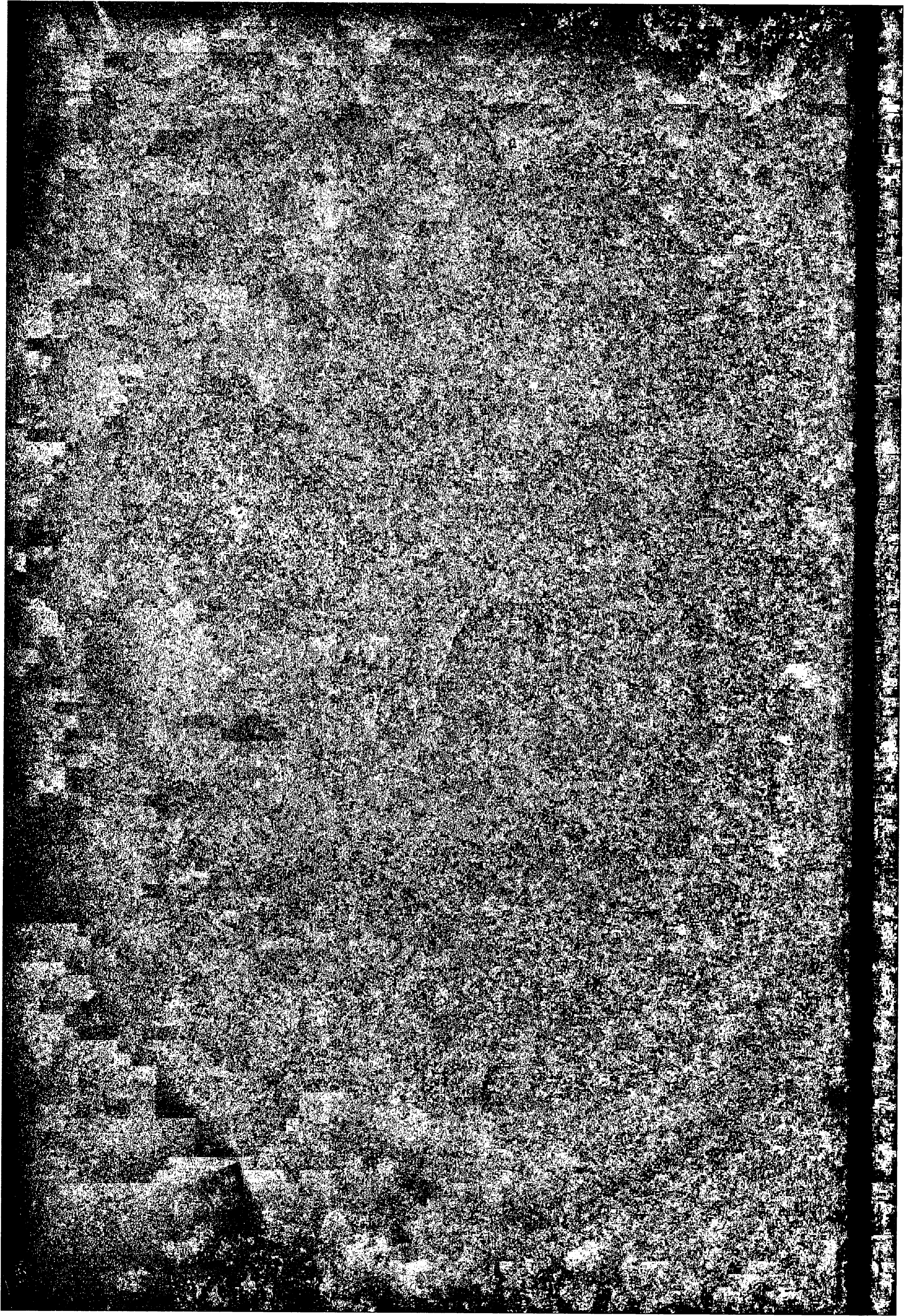
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

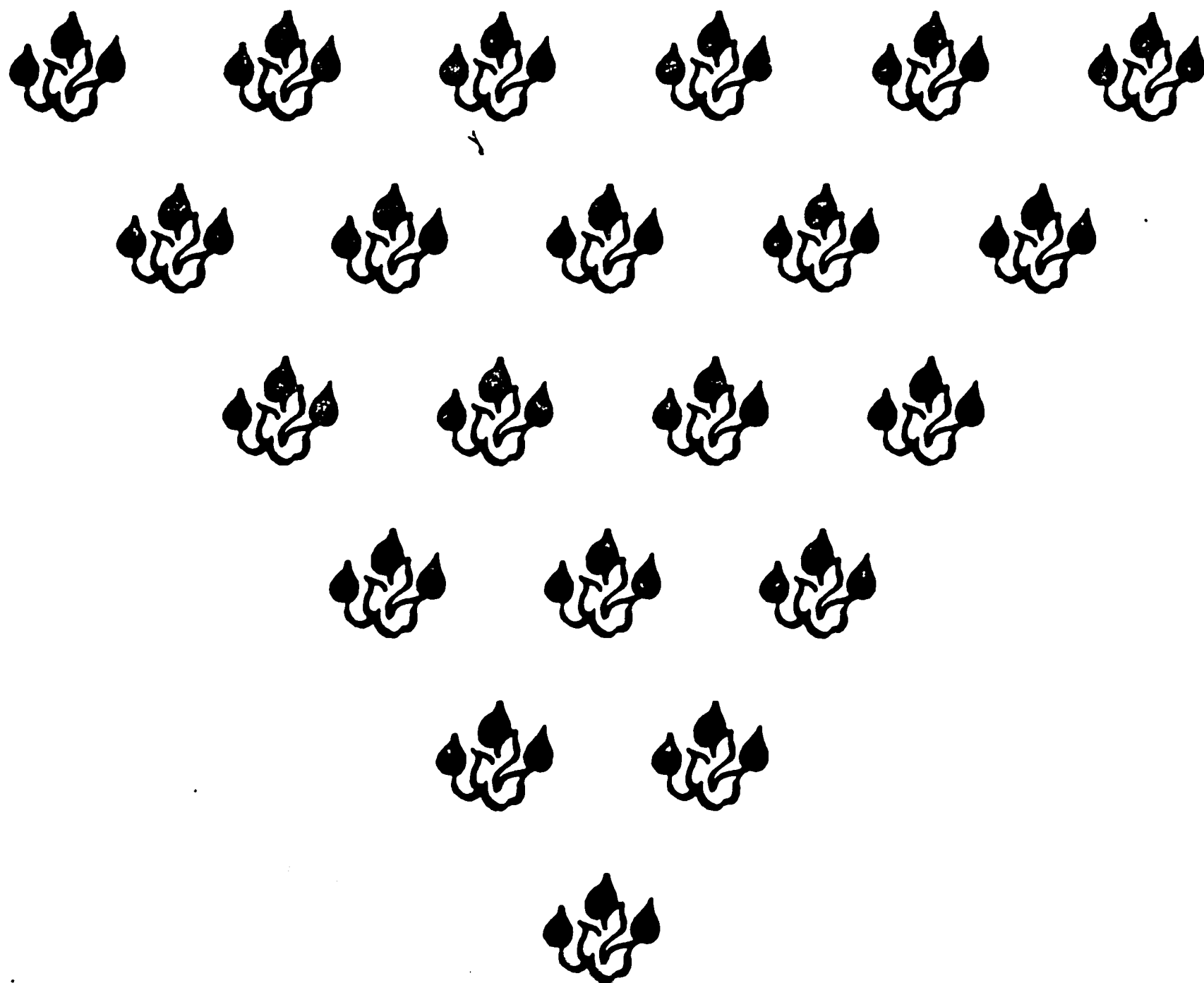

130019430910

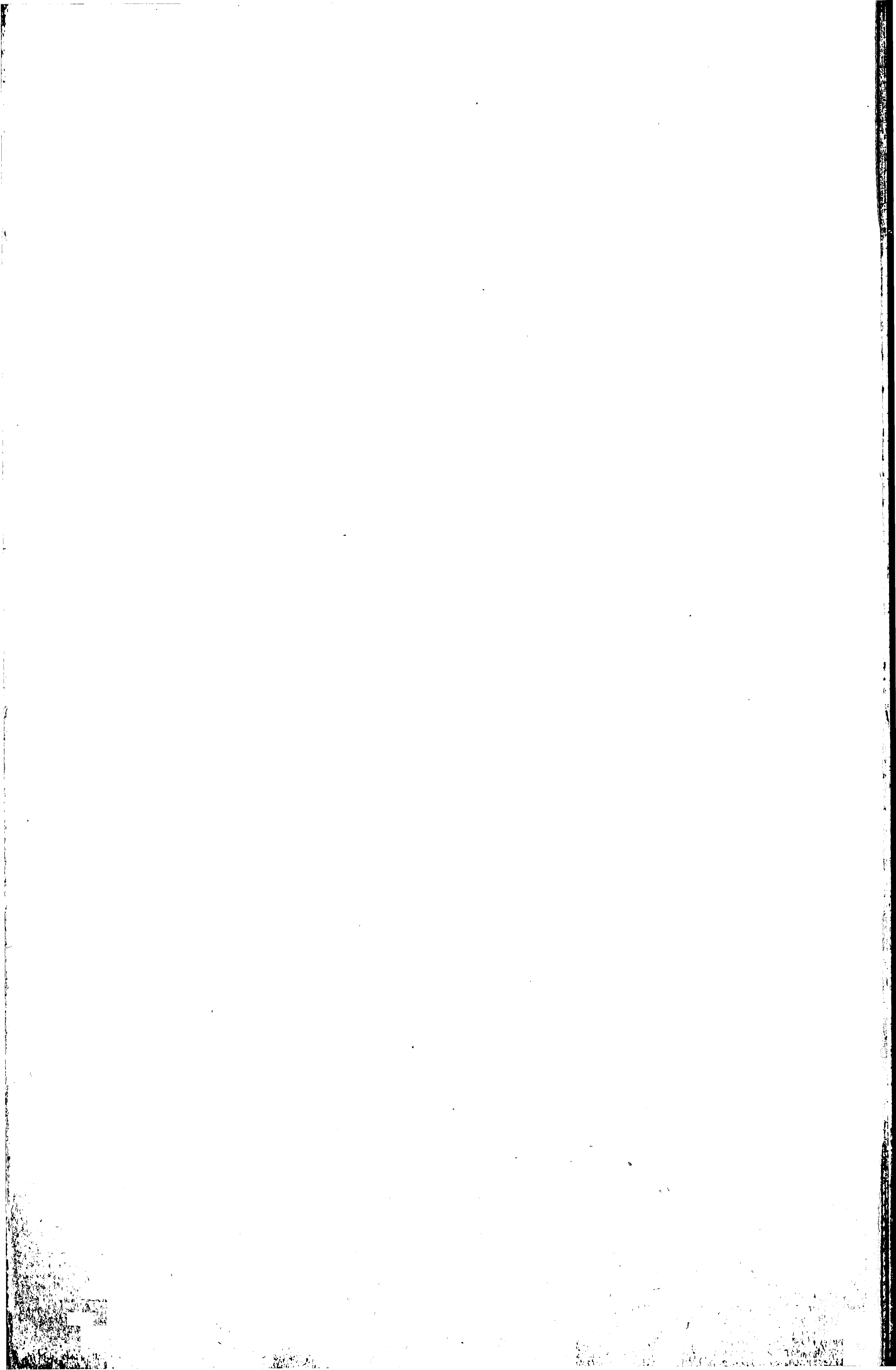

SINDBILLEDER
AF HARALD KIDDE

DET NORDISKE FORLAG
BOGFORLAGET: ERNST BOJESEN
KØBENHAVN ANNO. MDCCC

 SINDBILLEDER

 TIL MIN MODER

SINDBILLEDER
AF   HAR^R_{ALD} KIDDE

»MALURT! MALURT!«

HAMLET 3. AKT, 2. SCENE.

DET NORDISKE FORLAG
BOGFORLAGET: ERNST BOJESEN
KØBENHAVN ANNO MDCCCC

 DETTE SKRIFT ER TRYKT I ET OPLAG
AF 1250 EKSEMP. AF SIMON BERNSTEEN
PEDER HVIDTFELDTSTRÆDE 1. KØBENHAVN

INDHOLD

	Side	
I.		
Æblerne	3	
Til Livets Fest!	4	
Eros og Anteros	6	
Ai! Ai!	9	
II.		
Gule Roser	17	
Blomsten for Dagen	19	
Den højeste Ret	23	
Udrunden	27	
I Stilheden	30	
III.		
Danebod	39	
Hjem	40	
Det hemmelige Rum	43	
Brodne Kar	45	
Pigens Vadested	48	
Det fejreste Træ	49	
Pan	52	
Medusa	55	
Vidar	60	
Gud Fader	63	
IV.		
Enkens Søn	71	
En Kvinde	74	

INDHOLD En Gud

Side 76

Simon af Kyrene

82

Dommen

83

Den yderste Dag

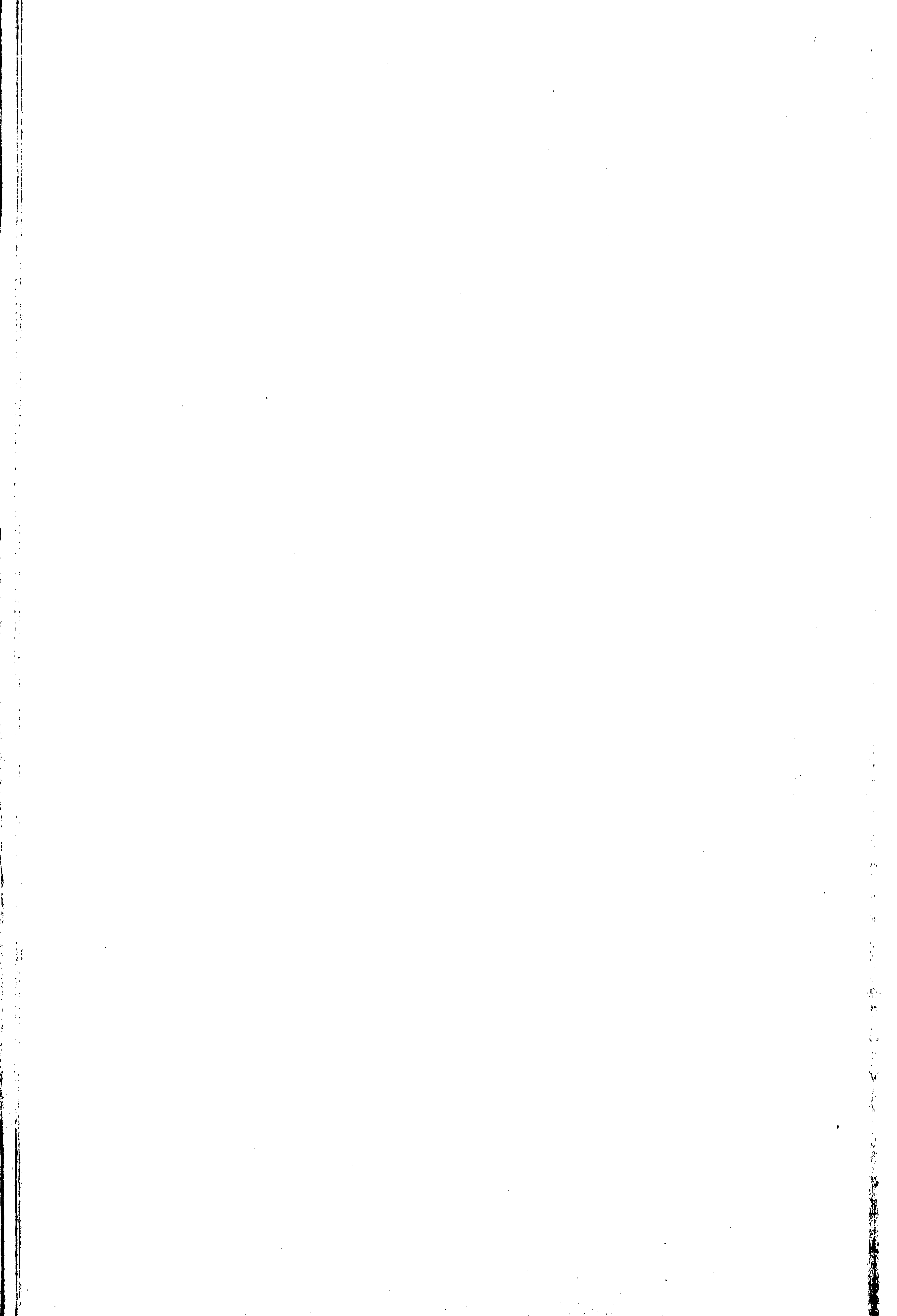
85

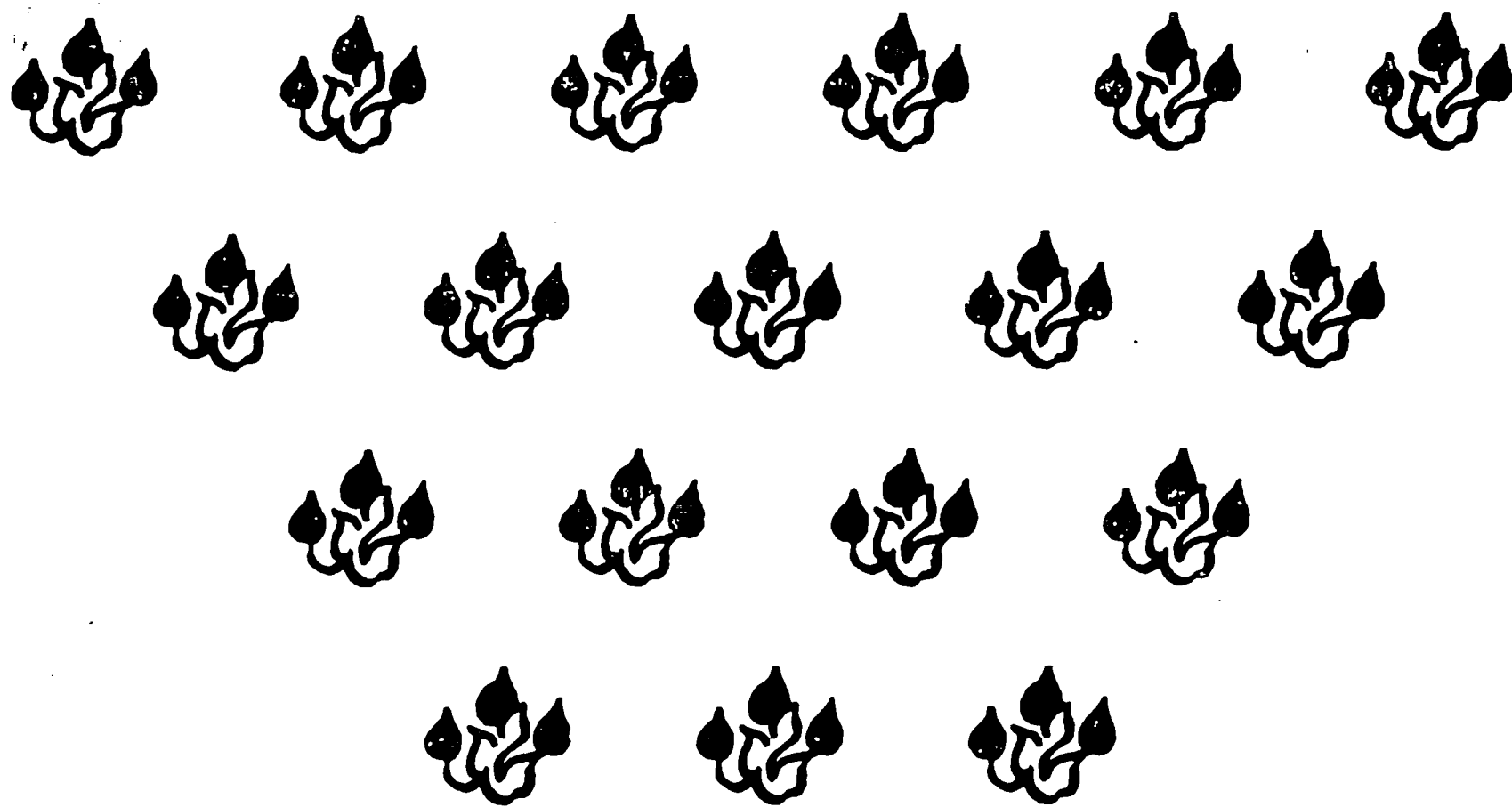

I.

ÆBLERNE TIL LIVETS FEST!
EROS OG ANTEROS AI! AI!

a

De stod sammen under Æbletræet, som var tyng- ÆBLER-
ende tungt af blanke, blussende Frugter. NE

»Giv mig et af de Æbler«, bad hun, »og jeg vil
give dig det halve, og vi skal dele«. Men han rystede
på Hovedet og svarede:

»Nej, det tør jeg ikke, ti det er os forbudt at tage
af de Frugter«.

»Giv mig et, giv mig et!« bad hun.

»Du må ikke bede mig mere«, hviskede han, »jeg
tør det ikke«.

Da så hun på ham, rejste sig på Tåspidsen og rakte
op efter de tunge Grene, men kunde ikke nå dem,
fordi hun var så meget lille. Hun hoppede da til og
fik fat i en Gren; men den brast, og hun beholdt den
i sin Hånd, og den var tung af en Mængde røde
Æbler mellem det grønne Løv.

»Dér ser du«, sagde hun, »havde du nu gjort, som
jeg bad, havde jeg kun taget ét Æble, og deraf havde
jeg givet dig det halve, og vi to havde delt det alene.

ÆBLER- Men nu tog jeg mange, og med mange vil jeg dele
NE dem!«

Og hun forlod ham og gik bort med Grenen løftet
over sig som et Scepter.

TIL **LIVETS
FEST!** Germand Gladensvend red blandt de guldklædte
Kvinder og Mænd. Red hen ad en solbeskinnet Vej,
ud mod Morgensolen, hvis Sølvporte stode åbne for
at modtage alle dem, som rede til Livets Fest.

Og det var mange.

Alle Mændene vare hærdebrede og ranke i Sædet,
med stærke Munde og hvasse Øjne. De havde blanke,
skarpe Våben og senede Hænder. Kvinderne vare
lysende blonde; deres Øjne vare blå, og deres Munde
røde og glade. Alle rede de høje, hvide Heste; men
Germand Gladensvend red en kullene sort.

Alle Mændene havde lagt deres Arme om Kvin-
dernes slanke Liv, og Kvindernes lyse Hoveder lå
på Mændenes Skuldre. De førte megen gækkelig og
skæmtefuld Tale, og der var Lyd af mange Hoves
Slag på Vejen. Men Germand Gladensvend red alene.

Da hændte det Germand, at en ung Kvinde, som
var lysere og gladere end nogen af de andre, undredes
over ham, dér han red så alene. Hun rakte ham sin

Hånd, der var liden, men stærk, og hun smilte ind i hans sky Øjne. De rede Hånd i Hånd, og hendes mælkehvide Hoppes og hans kulsorte Hingsts Hove skiftedes i Støvet. TIL
LIVETS
FEST!

Hun lo og sang og kvidrede af Fryd over Livets Fest, hvortil de skulde indride. Han lyttede til hendes Tale, og hans Hjærte skjælv af Henrykkelse over hende.

De rede længe, ti der er langt til dér, hvor Festen fejres i luegyldne Sale, hvor hvide Konkylier be-døvende bruse.

Da måtte det ske for Germand Gladensvend, at hans Hest ikke mere kunde følge med de hvide Heste.

Den unge Kvinde trak i hans Gangers Tøjle; men den kunde ikke hente de andre ind.

»Der lyder jo ogsaa kun Slag af tre Hove fra din Hest«, udbrød hun, »og vore træde med fire«.

Germand bøjede Hovedet og lyttede — og hør! der var kun tre Hoves Slag. Den unge Kvinde så på Germand og så mod Solen og de andre, som rede foran i strålende Rækker, hendes Hånd gled ud af hans, og hun sprængte efter dem.

Endnu en Gang vendte hun sig i Sadlen og så undrende på ham med store Øjne. Så red hun bort.

Germand Gladensvend skreg højt og hug Sporene i Hestens Bringe; men da brødes de som Glas, og da han drog sit Sværd for at tvinge Dyret frem med dets Od, da var det en stump Stenklinge.

Langt borte rede de andre på de hvide Heste ind i Solen, til Livets Fest, og hun var forrest og gladest af dem alle; hun fløj som en Sommerfugl imellem dem, og de vilde alle kysse hende. Hende vilde de kysse.

TIL Da skreg unge Germand Gladensvend overlydt af
LIVETS Jammer.
FEST! Men den kan da heller ikke forlange at komme med,
som rider til Livets Fest på Helhesten.

EROS OG **E**ros vågnede en Morgen i Vår mellem lyse Roser,
ANTEROS hvor Kolibrier fløj, og hans Lokker vare glimrende
våde af Dug.

Han var kun et Barn, og derfor lo han af Glæde
over Roserne, Kolibrierne, Duggens Perler og den
morgenblanke Himmels Sol.

Og han løftede sine lyserøde Vinger og fløj hvirv-
lende op over det duftende Blomsterhav. Han jublede
henrykt; men hans Stemme var kun en sagte Kvidren.

Dagen blev stærkere og større og blånede dybere.

Eros kom bort fra de dugfulde Rosenkroner, og
Kolibrierne forsvandt som Ildblink i det fjærne. Han
kom henover middagsmodne Lande, brede og gyldne.
Da blev han tavs, og hans Øjne alvorlige. Han fløj
hastigt, men uroligt spørgende, flakkende som Lynet.
Han knugede Hænderne mod sit Bryst og strakte
dem famlende frem — tilsidst fløj han rundt i vild-
somme Ringe.

Men hans Moder, den gyldne Afrodite, så ham fra
det snedækte Olymps mangetakkede Tinde:

»O, mit Barn, mit Barn — er det sygt?«

Da svarede Temis, den store Stengudinde for Skæb- EROS OG
nens ubønhørlige Love, med sit stivnende Smil: ANTEROS

»Han søger sin Broder; men han véd det endnu ikke«.

Afrodites Øjne fyldtes med Tårer som Blomstens Kalk med dens Honning.

»O, Temis! Temis! lad ham fare!«

Men Temis lo stille og pegede mod Eros med sin uafvendelige Hånd.

Da slog Eros pludselig Vingerne højt op og skød afsted i rivende Hast, som en Pil, der styrer mod sit Mål.

Han anede dunkelt og vagt som i Drømme, at der fjærnt et Sted fløj en anden vinget Alf hen imod ham, og som han fór frem, blev det ham mere og mere klart, og da skreg han højt af Befrielse over den nagende Drøm, der veg, og som han kastede bort på de hastende Vinger. Nu var de ikke mere spæde og skøre som Rosenblade, men store og stærke. De suste højt og klang som Fjedre af Stål.

Det var hans Broder, han fløj imod — hans unge Broder Anteros.

Hurtigere og hurtigere blev hans Flugt, og Lokkerne slog om hans Hoved. Der kom en alvorlig Fure i hans klare Pande og tænsom Alvor i hans Øjne.

»Anteros! Anteros!«

raabte han kaldende højt og strakte Hænderne vidt ud.

Han så kun fremad og fremad og ikke længere ned over Jorden, og derfor vidste han ikke, at nu fór han hen over golde Ødemarker, hvor lave Bjærgkamme løftede visne Fyrreskove over ismørke Søer.

EROS OG ANTEROS Han steg højere til Vejrs og dukkede gennem Skyer som gennem Have:

»Anteros! Anteros!«

Men kun Blæsten, den aftenlige Blæst, suste ham om Øre.

»Jeg higer så imod dig, og du vil ikke svare! Anteros! Broder! Anteros!«

Da klang det langt borte, svagt som et Åndepust:

»Eros! Eros!«

»O, hør! o, hør!« jublede Eros og svang sig højere op. Han snappede efter Vejret, vuggende i Vingernes Gyng.

Så bøjede han Hovedet og skar rivende frem:

»Anteros! Anteros!«

og nærmere klang det:

»Eros! Eros!«

Atter skreg han:

»Anteros! Anteros!«

og stærkt gennem Mørket lød det:

»Eros! Eros!«

Det var koldt, og Nat ved det højeste Tule, og der piskede en isnende Regn; men Vingerne fløj over ham som en Kåbe af Dun, og han fornam intet. Dybt nede fór grænseløse Issletter hen.

»Anteros! Broder! Anteros!«

»Eros! — Eros!«

gjaldede Råbet i hans Øren.

Han måtte gøre et voldsomt Kast nedad, for ikke at knuses mod den stejle Klippe, der pludselig sprang frem af Natten, sort og blank af Is.

Men i et Nu skød han op:

»Anteros! Broder! Anteros!«

»Eros! — Eros!«

EROS OG ANTEROS

Dér! hør dér! Ind fløj han i en dyb Revnes gabende Svælg, hvor Istakker blinkede som Tænder i et Rovdyrgab. Isnende Slud svøbte sig om ham, det var knugende mørkt herinde.

Pludselig slog hans Vinger klirrende mod Istakkerne, og han tumlede tilbage. Dér i Hulen, på en sort Isblok, sad en høj, ulegemlig Skikkelse, svøbt i Tåge, med tomme Øjne; men med Munden, den frygtelige, råbende Mund vidt opspilet.

»Anteros«

stammede Eros forfærdet.

»Eros,«

vrængede Gud Ekko i et Grin.

Eros styrtede ned, knækkende Istakkerne med de brudte Vinger og gennemspiddet af dem.

Der kom to gående langs Åen, de vare bægge to AI! AI! meget unge.

Det høje Græs slog bølgende om deres Fødder; — langt borte, lavt over de grønne Sletter stod en flammende rød Aftensol.

Åen drejede midt ude sine dunkle Vande i dybe, spidse Bægre; men langs Kysten strømmede den i fine, sitrende Striber. Og den kvidrede i Stilheden

AI! AI! som et Græshoppekor. Der var kun denne Lyd og så Græsset, der hvislende gled under de gåendes Fødder.

Hun gik og sang sagte og glad, i Hånden vuggede hun en Blomsterkrans. Han så snart ud over de grønne Enge i Aftensolen og snart på hende.

Der groede Siv i Åen, skælvende i dens Strøm, og dérnedede voxede en høj og fornem Blomst, den hellige, blå Iris.

»Du, hent mig den, at jeg kan flette den i min Krans«, bad hun.

Han knælede ned og brød dens våde, slanke Stængel — Najaden blandt Sivenes dragne Sværd.

Han løftede den som et Scepter i sin Hånd; gennem dens svovlblå Krone luede den røde Sol, og den blev som et Bæger af Ametyst, fyldt med blodig Vin.

»Du må ikke flette denne Blomst i din Krans«, sagde han, »den er Ulykkens Blomst«, og han bøjede dens Krones smalle Blade ned og viste hende de mørke Årers Slyngninger: Ai! Ai!

»Og hvad betyder så dette?« spurgte hun.

»Det er Smærtens Ord, den hellenske Smertes våndefulde Ord. Derom véd jeg en Myte, jeg vil fortælle dig.«

Han sænkede Blomsten i sin Hånd, og mens de gik gennem Græsset, langs den nynnende Å, fortalte han:

»På den store, grønne Eng legede Apollon med sin Yndling, unge Hyakintos, Spartanerkongen Amyklas' og Diomedes Søn.

Det var en vårblå Morgen i Hellas for mange

tusinde År siden, den Gang hver Dag var Guder og AI! AI!
Mennesker et gyldent Hesperidernes Æble, som kun
gjorde dem mere unge.

De legede ved det vinblå Hav, og Kykladernes
Øer svømmede der ude i de rosenrøde Morgentåger;
men rundt om den smaragdgrønne Eng stod Skovens
dunkle Halvbue med flimrende Blade, og langt borte
steg de hvide, luftige Bjerge. Apollon og hans Ynd-
ling løb i det duftende Græs, som jublede om deres
dejlige Lemmer. Men stode de stille, vare de som
to høje, skinnende Blomster.

Apollon kastede den fuglefløjtende Diskos, Hyakin-
tos greb den i et smidigt Spring, bøjede sig tilbage,
og højt op i Solskinnet fløj den hvirvlende Skive.

Hyakintos jublede af Henrykkelse, greb sig i de
ambrosiske Lokker, der kruste sig om hans Pande og
Nakke som Hyacintens Blomster, og lo mod Himlens
Æterhav med de skummende Skyer.

Men Apollon kastede sin Diskos med sine gyldne
Armmusklers fulde Kraft, og Hyakintos lo mod de
farende Skyer og anede intet.

Da ramte et bedøvende Slag hans Bryst, så han
tabte Vejret, og det var, som sprang hans Lunger
og knækkede hans Skulderblade. Med et Råb tumlede
han baglængs og atter i et krumt Spring for over,
næsegrus ned i Græsset; en koghed Blodstrøm fór
af hans Mund.

Apollon stod stiv som en Cypres, til han løftede
Armene højt, løb til og kastede sig over sin dræbte
Yndlings Lig. Han vred sit Gudelegeme i Græsset,

AI! AI! hvis uskyldige Urter grådigt drak det unge Blod, og han råbte i olympiske Smærte:

»Ai! Ai!«

Hele Dagen lå han dér, og Natten hørte hans Skrig. Men da den rosenrøde Eos steg over de lyseblå Tåger i det årle Gry, gik han ind gennem Skoven, med udbredte Hænder og sænket Hoved.

Og i den dugdryppende Eng stod der en høj, skælvende Blomst, som intet Øje så før denne Morgen; den var runden af Hyakintos' Blod på Apollons Bud.

Den bøjede sin dugtunge Krone mod Græsset, og i Årernes mørke Slyngninger græd det:

»Ai! Ai!«

Han tav, og de hørte kun Åens Græshoppekor. Solen sank ned i de fjærne Enges Favn, og Tusmørket begyndte at blåne med ensomme, gyldne Stjærnestænk.

Da strakte hun smilende Hånden ud og bad:

»Giv mig så Blomsten!«

»Nej, tag den ikke — Ulykkens Blomst!«

»Ulykken!« hun løftede sig i Skoene og lo mod ham med sejrende Øjne, »tror du, Ulykken kan ramme mig?«

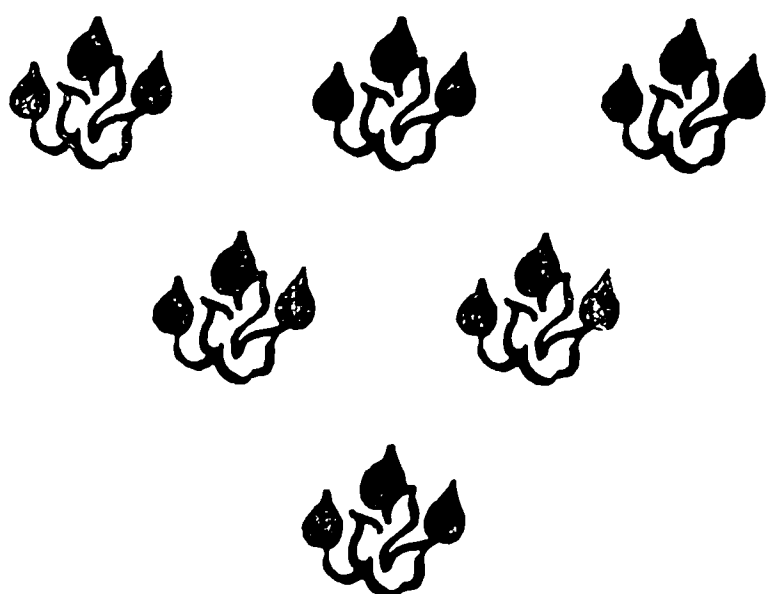
»Nej —« hviskede han, »men mig —«

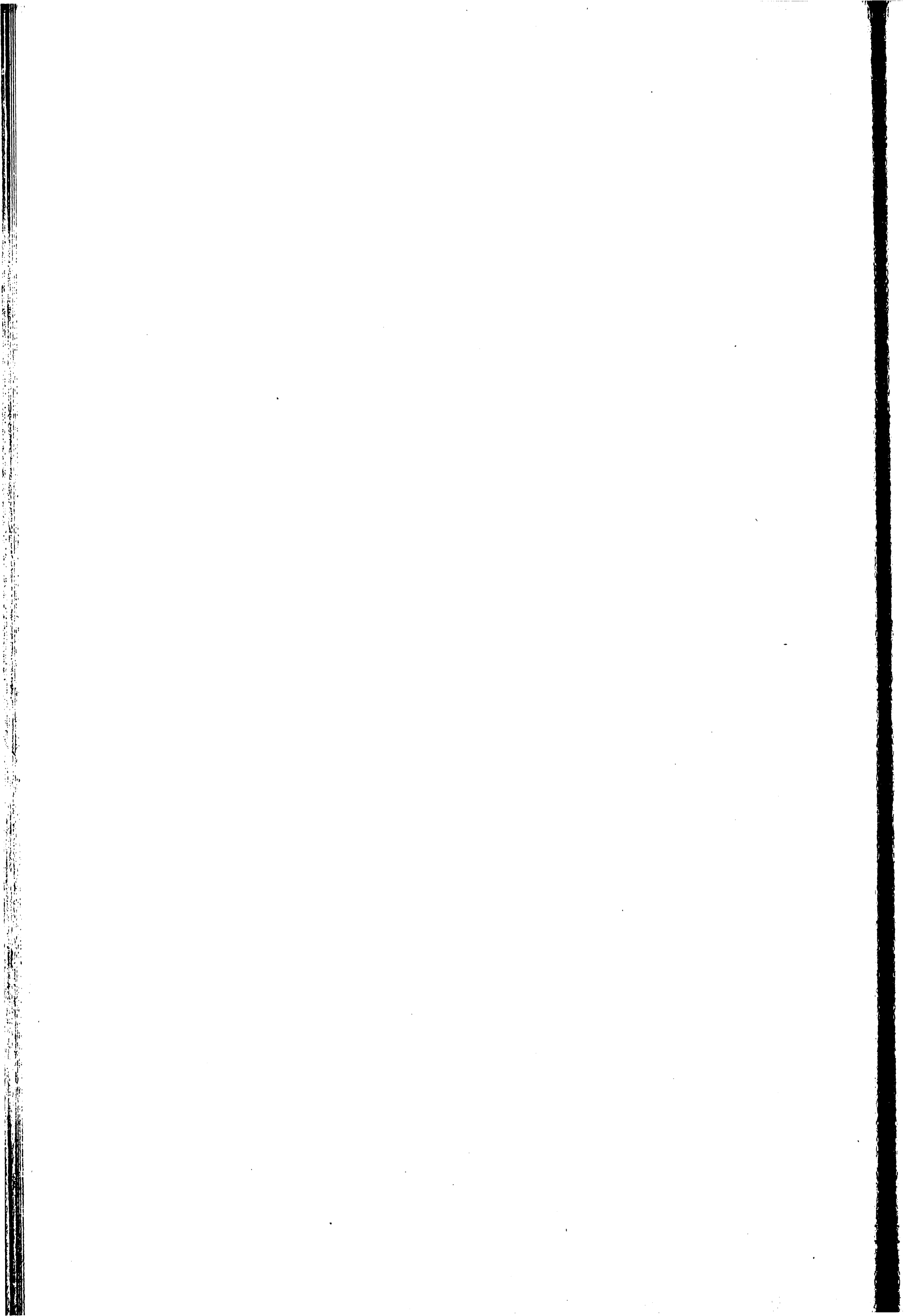
»Kom med Blomsten«, bød hun, tog den af hans Hånd og flettede den ind i Kransen, som hun lod falde over hans Skuldre. Mistrøstig og angst stirrede han ned i Sværdlilliens dybe Kalk, hvorfra Støvdragernes Tårestrømme randt. Dens Konvolvoluskrone bævede i Aftenvinden og hævede sig mod ham over de grønne Strå og de blege Blomster. Men hun lo højt og lagde sine Arme om hans Hals.

Men endnu før denne Sommer var forgangen, da AI! AI!
alle Strå vare grønne, og alle Stængler bare farve-
rige Blomster, stod han alene i den sivende Eng den
blæstkolde, regnmørke Aften, ved Åens blæksorte,
pibende Vande.

Og i det flygtende Lys under lave, hastende Skyer
læste han om og om på den visne Iris' krøllede Blade
de jammerfulde Ord:

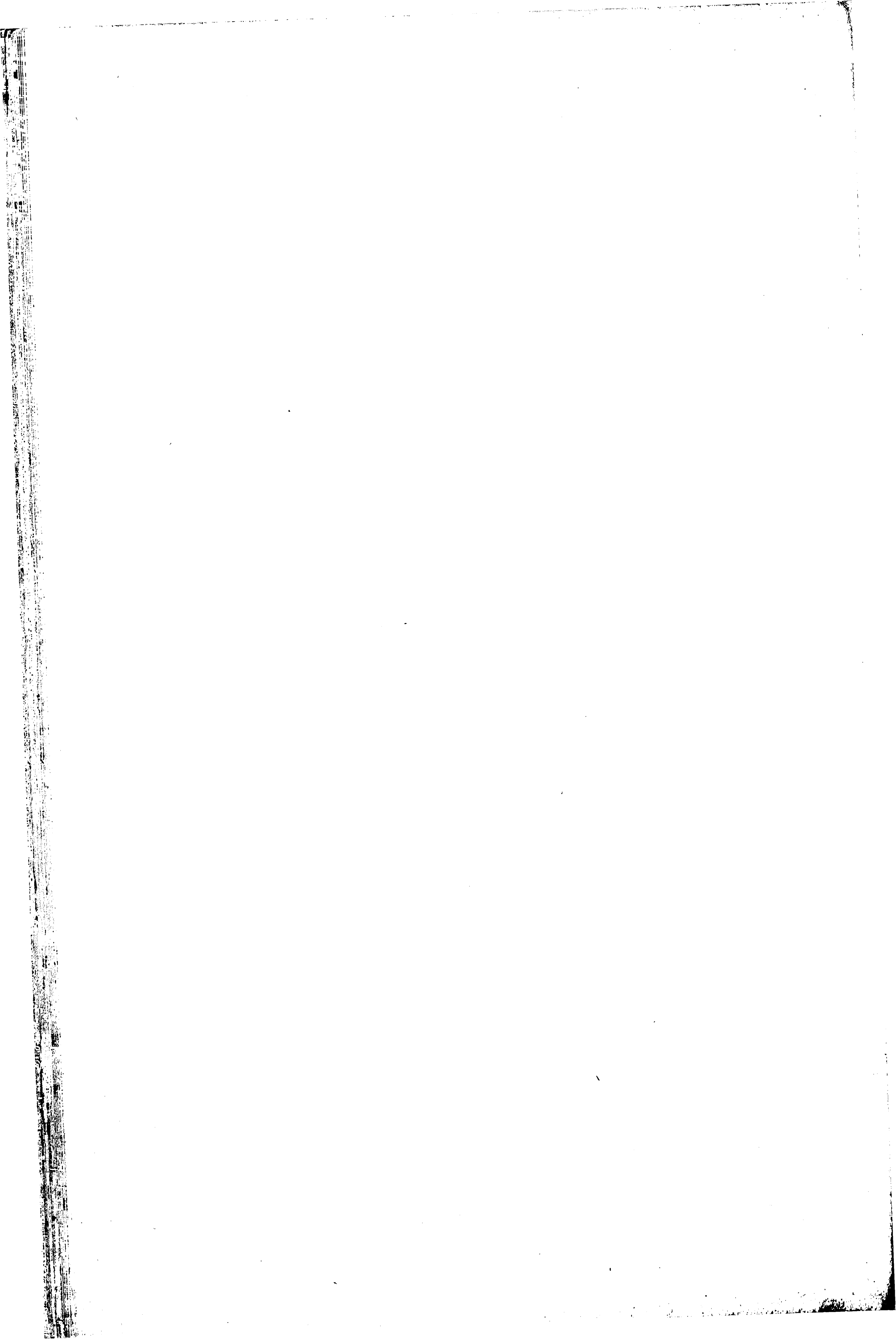
»Ai! Ai!«

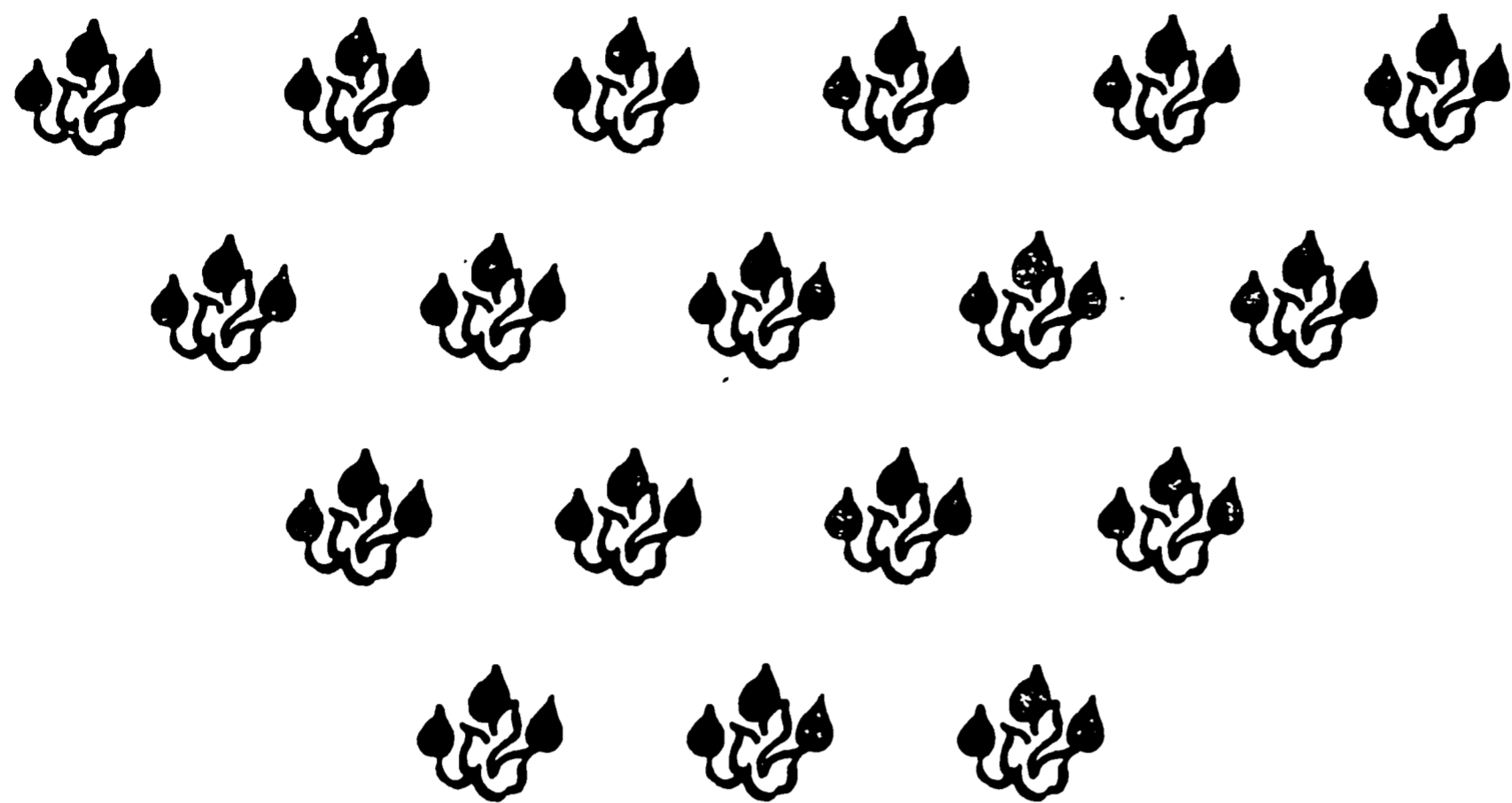

II.

GULE ROSER BLOMSTEN FOR
DAGEN DEN HØJESTE RET
UDRUNDEN I STILHEDEN

Han kom gående gennem Solskinnet hen ad Kirke-GULE RO-
gårdsstien mellem de bladløse Buske. Sneen knirkede SER
under hans Sko og lå blændende hvid og fast over
alle Grave. Hans Skygge gled lyseblå gennem alt
det hvide. I Hånden holdt han en Buket fuldt ud-
sprungne, gule Roser, som han nænsomt skærmede
mod Kulden, der klang i den tindrende Luft. Pro-
vinsens Tegltage lå og skinnede nede bag Diget. Han
nåede Graven, hendes Grav; et Øjeblik blev han
stående og så ned på den, som den lå dér i Avn-
bøgehækkens røde Ramme. Så bøjede han sig ned,
fejede Sneen bort fra Stenen og Højen og lagde Ro-
serne på den tilisede Efeus grønne Blade. Nu stod
han atter rank og så på Graven. Solskinnet veg bort
fra ham, og Tujaernes spidse Skygger strakte sig
over ham.

Da kom der løbende hurtige Trin ad Vejen bag
ved ham, Trin, som jubede i den årle Vintermorgen.

GULE RO- Han vendte sig hurtigt om med et Udtryk, som
SER hørte han nogen komme, han en Gang havde kendt
— en ung Mand.

Det var også en sådan; men den han tænkte på, var det ikke, kunde det jo heller ikke være — han var jo nu død.

Han vendte atter Hovedet; men Trinene standsede bag ved, og da han så om, var det ind i et lyst Ansigt med varme Kinder og blå Øjne, som fæstede sig på ham, halvt forlegne, halvt tindrende af Fryd.

»Ja, undskyld«, begyndte den unge, »jeg vilde gerne bede Dem . . . ja, det er et besynderligt Ærinde, men jeg« Han standsede, der kom et angst Udtryk i hans Øjne, han havde set ind i den andens. »Jeg vilde gerne«, stammede han og sænkede Hovedet. De stod lige over for hinanden. Højest fire-fem År skilte deres Aldre, og dog var den ene meget ung, og den anden meget gammel.

Den unge begyndte igen i hastige Sætninger:

»De Roser dér, De har . . . De lægger hver Uge nogle friske på Graven til . . . til en død . . . og nu kan der netop ingen udsprungne Roser fås i Byen, jeg *har* været alle Vegne; men det er forgæves . . . og nu er det just hendes Fødselsdag . . . hun bliver atten År . . . og så tænkte jeg«

Han så op. Det gav et Sæt i ham, da han så den andens Ansigt, og han dukkede sig uvilkårligt som for at undgå et Slag. Men den anden bøjede sig hurtigt, greb Roserne og rakte ham dem:

»Dér«.

»Tak, å Tusind Tak!« jublede den unge, »det skal

jeg aldrig glemme Dem . . nu kan hun få Roser . . GULE RO-
Skade kun, at de er gule og ikke mørkerøde SER
men . . . å De véd ikke, hvor glad De har gjort mig;
men De kan også tro, hun er dejlig, så frisk, så ung,
så«

»Men Menneske dog!« skreg den anden og gik et
Skridt frem. Den unge fór sammen, snurrede om og
ilte uden et Ord mere bort ad Stien.

Sneen knirkede og sang, Solskinnet strømmede efter
ham. Den anden fulgte ham med Øjnene, til han
svandt bag Hækkene. Så vendte han sig om og så på
den tomme Grav.

Blomman för dagen.

De sad sammen på den store Troldesten under Kon-BLOMSTEN
volvolushegnet, der tindrede af Dug i Morgensolen. FOR

Hun havde taget Stråhatten af det lyse Hår, som DAGEN
Blæsten legede med, og smilte med missende Øjne
mod den varmende, gyldne Glans, der funkede gen-
nem de grønne Skove hinsides Diget og de nyligt
slagte Enge.

Han sad bøjet fremad og så hende lige ind i det
lyse Ansigt, og deres unge Hænder lå flettede sammen
på Oldtidstens visnede Mos.

BLOMSTEN
FOR
DAGEN

Over deres Hoveder strømmede de blegrøde Konvolvoluskroner gennem det viltre, grønne Løv op over det røde Plankeværk. Slanke Birke suste omkring dem mod den skyblå Himmel. Nede bag den bladeblinkende Lund og den stejle Landevej bruste Elven muntert af Sted i sit dybe, stenede Leje. Når Vinden bar til, slog Lyden op mod dem som en klar, blaffende Flamme, der sluktes i samme Nu, Vinden slog om.

»Margit, den Sol, som nu kommer, skal lyse for os på vor Kærligheds første Dag!«

Hun sænkede de varme, blå Øjne i hans med et pludseligt Smil, og deres Hænder mødtes fastere.

Hun bøjede Hovedet tilbage, ind i Hegnet, så alle Blomsterne gyngede på deres slanke Stilke og stænkede en perlende Regn ned over hendes Hår.

»Nej, nej dog!« lo hun og rystede de våde Lokker.

»Margit da!« råbte han og sprang op, »vælter du alle Morgenduggens Glas? — Nej, ét endnu.«

Varsomt bøjede han en blank, dyb Blomsterkrone ned imod hende. Den var fyldt til den krusede Rand med Gryets Dug og Nattens Regn.

»Drik, Margit, drik!«

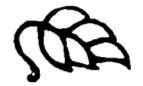

Hun skjulte leende sin varme Mund i det køle, blegrøde Vand og nippede et Drag. Han bøjede sin Mund ned til hendes og tømte Blomsterpokalen.

Så svippede den atter op i Løvet.

»Det var vor Bryllupsskål, Margit«.

»Du«, udbrød hun pludselig og vendte sit Ansigt op imod ham, »véd du, hvad den Blomst kaldes her?«

»Nej, Skat?«

»Blomsten for Dagen —«, sagde hun langsomt. »For BLOMSTEN den springer ud om Morgnen; men om Aften er FOR den vissen«. DAGEN

»Blomsten for Dagen — hvem kalder den saaledes?«

»Bedstemoder«.

»Den gamle derinde?« han nikkede mod det lave, røde Hus ovre bag Løvet, hvorfra et gammelt Ansigt så.

»Ja«, hun rejste sig let: »Nej dog, min Kjole«, og ivrig gav hun sig til at plukke det visne Mos af den lyse, krusede Klædning.

»Å nej — men det er jo Bedstemoders Sten, vi har siddet på —!« Hun lod Hånden synke.

»Bedstemoders Sten?«

»Ja, den hun vil have væltet over sin Grav, når hun dør — du véd, Bedstemoder er sær — hun var jo så ulykkelig —«

Hun vendte Hovedet bort, Øjnene glimrede af Tårer, som Konvolvoluskronen af Dug. Men han greb hende hurtigt om Livet og løftede hende højt op på den ru, furede Blok, idet han kyssede Tårerne bort.

»Ja vist er det en hæslig, gammel Sten, Margit; men desto yngre ser du ud, når du knejser deroppe«.

Hun slog sine Arme om hans Hals, og han løftede hende ned.

Leende og hviskende fulgtes de ud gennem Havens Låge, op i Birkelunden, der lå i Morgnens duggede Solskin som et Smykkeskrin, glimrende fuldt af gyldne Ringe.

BLOMSTEN »Ja«, hviskede hun, »vor Elskov skal være ung
FOR som Blomsten for Dagen og evig som Stenen der nede«.
DAGEN Og han blev så henrykt over disse Ord, at de måtte
standse og kyskes under det luftende Løv.

Regnen fór hurtig og mørk mod Ruden.

Vognen kørte til og jog forbi ad Vejen hinsides Stenenes Dige. Strax efter forkyndte Broens dumpe Dundren, at den var kørt over Grænsen, ind i Vestre Giöngeherred.

Elven bruste forbitret af Sted, som et skummende, forfulgt Dyr gennem Mørket. Hun vendte sig hulkende bort fra de glinsende Ruder, som klirrede i Blæsten.

»Bedstemoder — å Bedstemoder — var det min Skyld, at vi ødte den Kærlighed?«

Den gamle Kone, hvis hvide Hoved lige kunde skimtes mod Vinduet ud til Haven, standsede Rokkehjulets evindelige Snurren og så ud gennem Glasset.

Regnen slog ned over svajende Træer og Buske, Løvet bruste op som en kogende Hexesuppe, og Bladene fløj mod de sølede Gange.

Konvolvolushegnet svajede pjusket frem og tilbage på sine Stænger, Blomsterne dinglede visne og krøllede som døde Sommerfugle.

Men den gamle Sten dér nedenunder lå tryk og stor, al dens visne Mos tog til at svulme og spirede med nye Skud. Det var, som blinkede den lumskeligt ad Bedstemoder gennem Skumringen.

Hun satte atter Rokkens Hjul i Gang, og under dets Snurren og Regnens Klirren mod Ruden mumlede hun hånligt:

»Din Skyld? — hans Skyld? — Snak dog Barn — BLOMSTEN
hvad vilde I med Blomsten for Dagen?»

FOR
DAGEN

summum jus —

Han lå ubevægelig udstrakt i den smalle, grå Felt-DEN
seng med det røde Tæppe over de lamme Ben og HØJESTE
det sagte åndende Bryst. Hans mørke Øjne var løftede RET
mod det lave Bjælkeloft, og Hænderne lå bag hans
Nakke.

Hun sad i Kurvestolen ved Sengen, med Hånden
stemmet mod dens Kant, og Øjnene stift fæstede på
hans magre Ansigt. Hendes tunge, sorte Hår bølgede
frit om den lave Pande, ti Fjerhatten lå på det ovale
Bords blomstrede Tæppe.

Det var kun et lille Rum, og dets Vindue lavt med
tæthængende, mørkerøde Gardiner.

Udenfor lå det store, snedækte Hedeland. Det skuede
ind til de to som et hvidt og kummerfuldt Ansigt i
den begyndende Mørkning, — Stuen var fyldt af et
spøgelsesagtigt, sneblånende Skær.

Ilden var gået ud i Ovnens rustne Rør. Et Vægur
dikkede og dikkede i den lydløse Novemberaften i
den ensomme Gård.

DEN Der havde længe været Tavshed mellem de to;
HØJESTE men ikke en Tavshed i Samværs Tro og Fred, nej,
RET en truende, ængstende Tavshed.

Nu strøg hun Håret bort fra Panden med de stærke Hænder og udbrød med ét, skarpt i den sovende Stilhed:

»Mogens!«

Han så hastigt hen på hende og atter op til Loftets Bjælkelag.

»Mogens — nej, nu *må* vi tale om det . . . jeg har ventet, du skulde gøre det; men du gør det ikke, og så *må* da jeg«.

Der blev atter stille, kun Uret dikkede.

Så vedblev hun med sin lave, faste Stemme:

»Lægen har jo sagt os, du aldrig mere kan komme dig, at du vil blive Krøbling hele dit Liv — ja, jeg siger det, som det *er*, Mogens, for at du skal forstå mig. Men ikke sandt — da er jo alting anderledes, end da jeg gav dig min Tro?«

Hun ventede på Svar; men han rørte sig ikke.

»Da var vi bægge to unge og stærke — men nu, Mogens . . . ja, nu har *du* mistet Magten til Livet; vil du, jeg også skal gøre det derfor? — Jeg gør det ikke,« — det klang som Is.

Han så forvirret op på hende — hendes blege Ansigt mellem det sorte Hår . . . og Vintren derude i Mørket.

Hun stirrede på ham:

»Du mener jeg har Uret?«

»Nej, nej,« hviskede han hastigt og sagte.

»Det har jeg heller ikke,« svarede hun roligt, »jeg

har nøje over tænkt det, og jeg véd, at jeg kun handler DEN
efter min fulde Ret — ja, efter den højeste Ret, HØJESTE
Mogens, Livets Ret —« RET

Hun tav. Uret dikkede og dikkede. Landskabet stirrede ind. Vinteraftnens Stilhed lå hen gennem alle Gårdens tomme Rum og ind i det lave Kammer.

»Rut, vil du ikke kun sige mig det — er du . . . holder du nu af Jørgen dérovre?« Han løftede Hovedet med en vag Bevægelse ud over Heden, hvor der langt borte stod en tilsneet Træklynge i Aftnen.

Hun så fast på ham:

»Det kommer ikke dette ved, Mogens. — Du véd, at jeg gav *dig* min Tro, fordi *du* var mig kær, den jeg aldrig vilde have brudt. Og du véd, at jeg valgte *dig*, da I bægge bejlede til mig«.

»Ja . . . men nu . . .«

»Nu,« hun rejste sig, Stemmen lød så hårdt, »jeg sagde dig jo, at nu var alt anderledes«.

»Ja, Rut«, hviskede han.

Sneens blånende Kuldeskær svævede om dem. Hun havde draget Ringen af sin Finger, nu lagde hun den ned i Tæppets røde Dunkelhed, — som en liden, gylden Glød.

»Giv mig så min, Mogens«.

»Ja, Rut, ja«.

Han famlede ved Skjortelinningen og drog Ringen frem fra sit Bryst, alt imens han sagte forklarede:

»Ja . . da mine Fingre blev for magre, så gemte jeg den her . . dér er den, Rut«.

»Tak«, hun tog den til sig.

DEN Hun blev stående og så på ham, så føjede hun til,
HØIESTE — med ét så mildt og bedrøvet:

RET »Hvad kunde det nytte, Mogens? det kunde jo dog
aldrig ske for os«.

»Nej, Rut, nej«.

Hun bøjede sig blødt ned over ham og kyssede ham:

»Så Farvel — og Tak for den Tid, det var mig
og dig«.

Han så hastigt op i hendes mørke Øjne og slog
atter sine ned.

»Farvel, Rut«.

Han famlede efter hendes Hånd; men hun så det
ikke.

Hun ordnede det svære Hår under Hatten, foran
det lille, plettede Vægspejl, et smudsigt og stivnet
Vand, i en slidt, forgyldt Ramme.

»Farvel, Mogens«, hun vendte sig om mod ham,
med det blege, alvorlige Ansigt under Hattens og
Hårets Mørke. Landskabet stirrede ind bag ved hende.

Hun kom et Par Skridt nærmere.

»Jeg beder dig ikke om Tilgivelse, jeg behøver det
ikke. Og en Gang vil du indse det«.

»Farvel, Rut«.

»Farvel, Mogens«.

Hendes Kjole raslede sagte, Døren gik op og i.
Hendes Skridt lød ind gennem »Salens« Tomhed.
Gangdøren faldt til, og så var der ikke mere. Hun
havde forladt det Hus, der stod og ventede hende.

Han løftede sig stønnende af Besvær op på Albuen
og ludede sig over Bordet med den rystende Hånd
støttet på dets tæppelagte Plade.

Han så hende gå over Gården, ud i Heden. Men DEN
Isblomsters hvide Flor dækkede snart hele Ruden, og HØJESTE
det var så mørkt. Han kunde snart ikke mere følge RET
hendes ranke, sortklædte Skikkelse, vandrende bort
mellem de snevåde Lyngbankers blege Lys. Men han
så, hun gik i Retning mod Vest, hvor Træklyngen
stod. Så svandt hun helt bort fra ham, og da stirrede
kun Vinteraftnen ham ind i de spejdende Øjne. Land-
skabet forsvandt bag Isblomsternes Maske.

Han gled atter tilbage i sit Leje og løftede Blikket
mod Loftets Bjælker.

Uret dikkede og dikkede herinde i Mørket, der be-
standigt blev tættere og tættere om ham.

Han lå med Hænderne under Nakken og mumlede
sagte:

»Den højeste Ret, Mogens, — den højeste —«

Gå nu hen og grav min Grav —

Der sad en Moder ved sit eneste Barns Dødsleje en UDRUN-
Aften sent i Høst. DEN

Ubevægelig sad hun i sin sorte Enkeklædning, med
Hænderne knuget i Skødet, og stirrede gennem Tårer
på sit døende Barn.

Hun kunde lige skimte hans Hoved, bøjet i de
hvide Puder, de store, klare Øjne under det mørke
Hår og de benhvide Hænder på det røde Tæppe —

UDRUN- i det grå, sørgmodige Lys ad de tågede Ruder, ude
DEN fra den øde, visnende Have.

Hans korte Åndedræt hviskede ene i den dybe Stilhed.

Det glimtede mat ved hans Hovedgærde fra et næsten udrundet Timeglas over en Bibel og Salmebog, bægge lukkede i.

Ti forgæves havde Moderen læst af den hellige Skrift og af de trøsterigeste Salmer, forgæves havde hun tryglet sit Barn om at vende sig til Frelseren i Døden.

Blid og stille havde han lyttet til hendes Ord, men havde svaret hende med sin bristende Stemme:

»Hvorfor vil du dog tale til mig om slige unyttige Sagn og ligegyldige Drømme? Lad mig dog dø i Fred for dette«.

Da nu hendes Barn ikke vilde høre om det forjættede Liv og dets Herlighed, gav Moderen sig til at tale om dette Liv på Jorden, om alt ædelt og godt blandt Menneskenes Slægter, om hver trofast og kærlig Dåd, om Folkenes største, deres Martyrer og Helte. Og hun udbrød med skælvende Røst:

»O, Barn, er det ikke stort og skønt?«

Men han svarede hende:

»Hvorfor kalder du disse Gærninger så? Til hvad Nytte have de været? ere ikke alle de, som øvede dem, og alle de, mod hvem de bleve øvede, dog døde? Hvorfor da kalde dem gode og andre onde? De ere mig ét og ere mig ligegyldige«.

Moderen havde kvalt sin Gråd og begyndt at tale om hans døde Fader, hendes Ungdoms Elskede, hende

Livets bedste Ven, om hvorlunde han i ordløs Jubel UDRUN-
havde vugget ham på sine Arme, hvor han havde DEN
drømt Storheds Drømme over ham og havde nævnt
ham sin Stolthed, sit Håb, og hvor han havde ar-
bejdet og slidt for hans Fremgang og Lykke. Og
hendes Hjærte havde bævet.

Men Sønnen havde svaret hende:

»O, ham — jeg husker ham meget vel — den
gamle, hvidhårede Mand. Men til hvad Nytte har han
arbejdet og drømt? Se, jeg skal jo dog dø«.

Da greb Moderen i Skræk for sit Barn hans stiv-
nende Hænder i sine og talte om ham og om hende,
om al hans Fødsels Smærte, om Dage og Nætter,
vågede over hans Leje, om hans første Skridt og hans
første Ord, om deres lange Vandringer sammen, deres
Lektielæsning og Mørkningslege. Og hun havde agtet
skælvende på ham; men lige blidt og stille stirrede
det hvide Ansigt mod hende, uden én Tåre eller ét
Smil i de klare Øjne.

Da råbte hun i sin Forfærdelses vilde Gråd:

»Barn, Barn — elsker du da ej en Gang din Moder
mere?«

Og han svarede hende:

»Elsker? o, det véd jeg ikke . . . Det er da også
ligegyldigt nu«.

Da greb Moderen til den allersidste Hjælp. Knu-
gende hans Hænder i sine hviskede hun det Navn,
som aldrig før var kommet over hendes Læber, det
Navn, hun havde hadet og forbandet for sin Søns
Smærtes Skyld.

Om *det* kunde røre.

UDRUN-
DEN

Men blidt og ligegyldigt svarede han:

»O, hende«

Og da var Timeglasset helt udrundet, og hans atten-
års Øjne brast.

I STILHE-
DEN

Der var gået et Hjul af den store Rejsevogn. Nu lå den væltet om på Landsbyens Gade mellem den lange Række ludende, løvgrønne Gavle og Gårdes og Havers Mure, mens Smeden flittigt sled med Hjulet. Hans Hammer klirrede klart gennem den gjalre Luft. Kusken hjalp til med Vognen. Hestene stode fraspændte og åd af Græsset, som groede herinde. De grønne Strå bølgede, som længtes de ud efter deres talløse Brødre dér ude på den uoverskuelige Steppe, der bredte sig ud om den lille Klynge lave Huse, Mil efter Mil. Herren talte ivrigt med Starosten, Byens Ældste, for hvem han forsøgte at gøre sig forståelig i et broget Russisk-Fransk.

Den gamle Gråskæg, hvis Værdighed Kobberskillingen på Lammeskindspelsens Bryst betegnede, røg sindigt af sin korte Pibe og fulgte med Øjnene de blå Røgskyer, der snoede sig bort i den stille Luft. Det var, som hørte han slet ikke, hvad der blev sagt ham.

Fruen stod med Hænderne på Ryggen, slank og mørk, og stirrede ud over Steppen, som lå i den røde Aftensols rolige Lys.

En Skare duknakkede Bønder mønstrede under dæm- I STILHE-
pet Snakken Hestene og rettede på den krummede DEN
Duga over Stanghestens Hals.

Nogle Børn lå på Vejen, hensunkne i stirrende
Undren over de fremmede.

Endelig lykkedes det Herren at gøre sig forståelig
for Starosten, som henvendte nogle Ord til sine Bys-
børn, der i deres lange Kofter lyttede ærbødigt til.

Herren fulgte deres Tale med sine ivrige, mørke
Øjne, som glimtede bag Lorgnetten, så gik han hen
til Fruen og udbrød:

»Hvad synes du, Helene? — Endelig har han da
forstået — men hvor mon de vil gøre af os?
sikken en By! den forbistrede Kusk også —!
og jeg, som skulde have været i Moskwa i Over-
morgen«

Fruen svarede ikke; men han blev ved i korte,
febrilske Sætninger.

Starosten kom hen til dem:

»Ja, så må de gå op til Herren.«

»Herren?« udbrød han — »hvem er det?«

Den gamle svarede ikke, men pegede på en ung
Knøs:

»Han viser Vej«.

»Ja, kom så, Helene!«

De fulgte efter Drengen. Ud på Steppen kom de.
Det luftede frit og køligt over det uhyre Græshav,
der skinnende grønt tabte sig endeløst fladt ud under
den lysende blå Luft.

»Hvad er det for en Herre?« spurgte den rejsende.
De gik ad en fodtrådt Sti langs Hampemarkerne.

I STILHE- Knøsen svarede først ikke, som forstod han ikke;
DEN men endelig kom det, stilfærdigt som de alle talte:

»Det er en lærd Herre«.

»Lærd?!« han trak de sitrende, sorte Øjenbryn i Vejret.

»Ja . . . og en *god* Herre«, denne Gang lød Stemmen skarpt. Så talte han ikke mere, trods alle Spørgsmål. Måske forstod han ikke.

Dér, hvor Markstrimlerne hørte op, lå der et ensomt Hus højt oppe på en Banke. Der var kun et eneste Vindu, dets Ruder stod åbne og funkledede i Solen, som en Vinge udspilt mod Steppen.

Drengen pegede op mod Døren, der ligeledes stod på vid Gab og gik tilbage ad Stien langs Hampe-
marken.

Herren klemte Lorgnetten fast og førte Fruen op ad Skråningen; uden for Døren blev han et Øjeblik stående, så bankede han hårdt på den tilbageslagne Fløj.

»Entrez!« lød en dyb Røst inde fra Mørket.

»Ah! endelig et Menneske!« åndede han op.

De gik ind. Fra en lav, kalket Gang kom de ind i et mørkt Værelse; kun fra det brede Vindue stod Lyset varmt og rødmende hen i Stuen.

Der var høje, dunkle Masser langs alle Vægge, Bøger og atter Bøger, blanke Glimt af Rammer eller Lysning af Glas over Kobberstik og Tæpper hen over Gulvet.

De blev et Øjeblik stående, blændede af det stærke Lys uden for og den stille Skumring herinde.

Så så de en høj Mand stå henne ved Vinduet, ved I STILHE-
et Bord med mange, store Folianter. DEN

Han kom dem langsomt i Møde, men standsede pludselig. De så mod den lyse Baggrund et svært, langhåret Hoved på en kraftig Hals og brede Skuldre.

»God Aften«, begyndte den rejsende på Fransk, »ja, De må undskylde — min Hustru og jeg er på Rejse . . . jeg har Forretninger i Moskwa, vi kommer nede fra Kaukasus, . . . men Kusken kørte Vognen itu . . . og det er køligt i Aften, og Smeden kan næppe blive færdig foreløbig . . . og min Hustru . . .«

»Jeg ber, min Herre — hvis De vil tage til Takke«, afbrød den anden ham på samme dæmpede Måde, som Bønderne dernede.

Han flyttede nogle Stole frem, skød Bogstablerne fra dem, ned på Gulvet og gik derpå atter hen og tog Plads i Armstolen ved Bordet; men Karmens Skygge lå stedse over ham.

Der blev en Stund Tavshed.

Den rejsende snoede nervøst sit sirlige Overskæg, så udbrød han med sin skarpe, jagende Stemme:

» . . . undskyld . . . men er De Stedets Præst?«

»Præst?« lød Røsten inde fra Mørket, »nej, det er jeg ikke«.

»Men hvorfor så . . . jeg mener, De er jo en Mand med megen Læsning«, han gjorde en Håndbevægelse mod de fyldte Reoler, »jeg forstår ikke, hvorfor —«

»Nu har jeg boet her i tre og tyve År«, lød den rolige Stemme; men i det samme løftedes en Hånd dérhenne og pegede ud over Steppen:

»Den er mig mer end nok — den og min Stue her«.

I STILHE- Herren kneb Øjnene sammen og strøg Overskægget.
DEN Fruen sad foroverbøjet og stirrede gennem det lave, brede Vindue ud over Steppen, hvor alt kun var Mile og atter Mile af frodigt bølgende Græs; — lang og lige løb en Hjulspors-Vej derigennem; lige ud mod den røde Aftenhimmel.

Pludselig spurgte hun: »Længes De aldrig efter at gå bort ad den Vej?«

Der blev et Øjeblik Tavshed, så lød det:

»Nej, Frue, at gå tilbage ad den Vej kunde jeg aldrig tænke mig.«

Nu blev der ganske stille, kun nede fra Landsbyen tonede spredte Råb langt bort, nogle hvide Duer kom flyvende ud over Steppen, stigende og synkende i lange Buer.

Herren rejste sig i et Ryk, Stilheden havde tryllet selv ham, nu skrattede hans Stemme op:

»Ja undskyld, Helene, . . . men jeg går ned og ser efter Smeden . . . han må dog vel snart være færdig . . . undskyld, min Hustru må vel nok blive her så længe?«

Et Buk, og hans urolige Skridt lød længe på Stien.

Det var blevet helt mørkt i Stuen; hun løftede Hovedet og så hen mod Vinduet. Hun havde hele Tiden Fornemmelsen af to stærke Øjne på sig.

Nervøst vendte hun atter sit Blik, det lyste inde i Mørket, en lang, smal Lysning, som en Ås Spejl.

»Ah, De har et Klaver . . spiller De?«

»Ja, Frue, jeg spiller.«

»Vil De så ikke spille lidt for mig nu?« bad hun noget efter; dette Mørke, denne Stilhed, denne Mand,

som hun ikke kunde få at se, indgød hende en ube- I STILHE-
stemt, pinende Angst. DEN

Han rejste sig strax og gik forbi hende hen til Klaveret.

Et Øjeblik efter lød en forvirret Summen, som fra en stor By, der svandt — så kom svævende bløde, tyste Toner, som sagteligt glidende Vover, bærende en Båd hen i en mørk og kølig Aften, mens langt borte en stor, gyldenrød Måne steg; Bølgerne klukkede sagte, en enkelt Citerstreng klang . . det suste lønligt og blødt som fra Træer på en nær og ensom Ø.

Nogle Bøger buldrede brutalt i Gulvet, Fruen havde hurtigt rejst sig.

Han havde vendt sig om på Taburetten, hun stod lige mod den sølvlysende Baggrund.

»Iwan . . å, du min Gud, Iwan . .« hun løftede de sammenknugede Hænder mod sin Mund — » . . er det dig . . .?«

»Iwan«, kom det igen »jeg . . å så svar dog . . . et Ord . . .«

Da lød det roligt inde fra Mørket:

»Frue, Deres Mand kommer«.

Det gav et Sæt i hende, hendes Legeme krympede sig som under et Svøbeslag; i det samme faldt en Skygge ind over Vinduets Lysning.

Herren stod i Stuen med Kappen over Armen og Hatten i Hånden. Hans Lorgnetøjne blinkede i Skumringen.

»Nå, Helene, Vognen er færdig . . . må jeg takke Dem, Hr. . . Hr. . .«

Intet Svar. Ifter fór han videre:

I STILHE- » . . . takke Dem for Deres Venlighed at give os
DEN Husly — det er virkelig koldt i Aften — der kommer
Kulde ind over den store Steppe . . . du må pakke
dig godt ind, Helene . . . nå, Farvel, Hr. . . og mange
Tak, Tak, Farvel!«

Han rakte Hånden frem og følte et så kraftigt Tryk
om den, at en lille Ed nær var fløjet ud under det
sorte Overskæg.

»Farvel«, sagde Fruen sagte og rakte tøvende Hånden
frem.

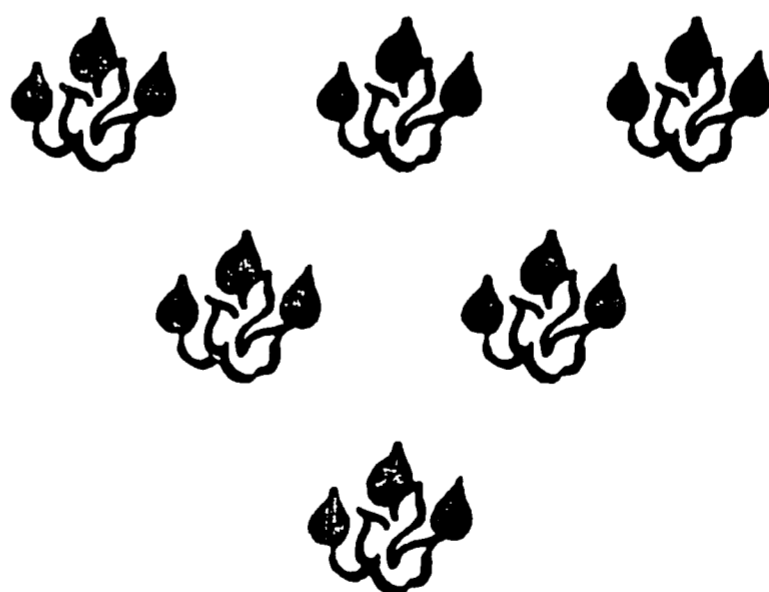
Da følte hun pludselig to skælvende Læber på den;
hun fór sammen, gjorde et hurtigt Skridt fremad, men
bøjede så Hovedet og rakte sin Mand Armen.

De gik. Længe hørtes deres Skridt, hans hurtige,
urolige, hendes fine, sagte, — men med en underlig,
træt Dvælen.

Lidt efter kørte Rejsevognen gennem Gaden og
svingede ud på Steppevejen.

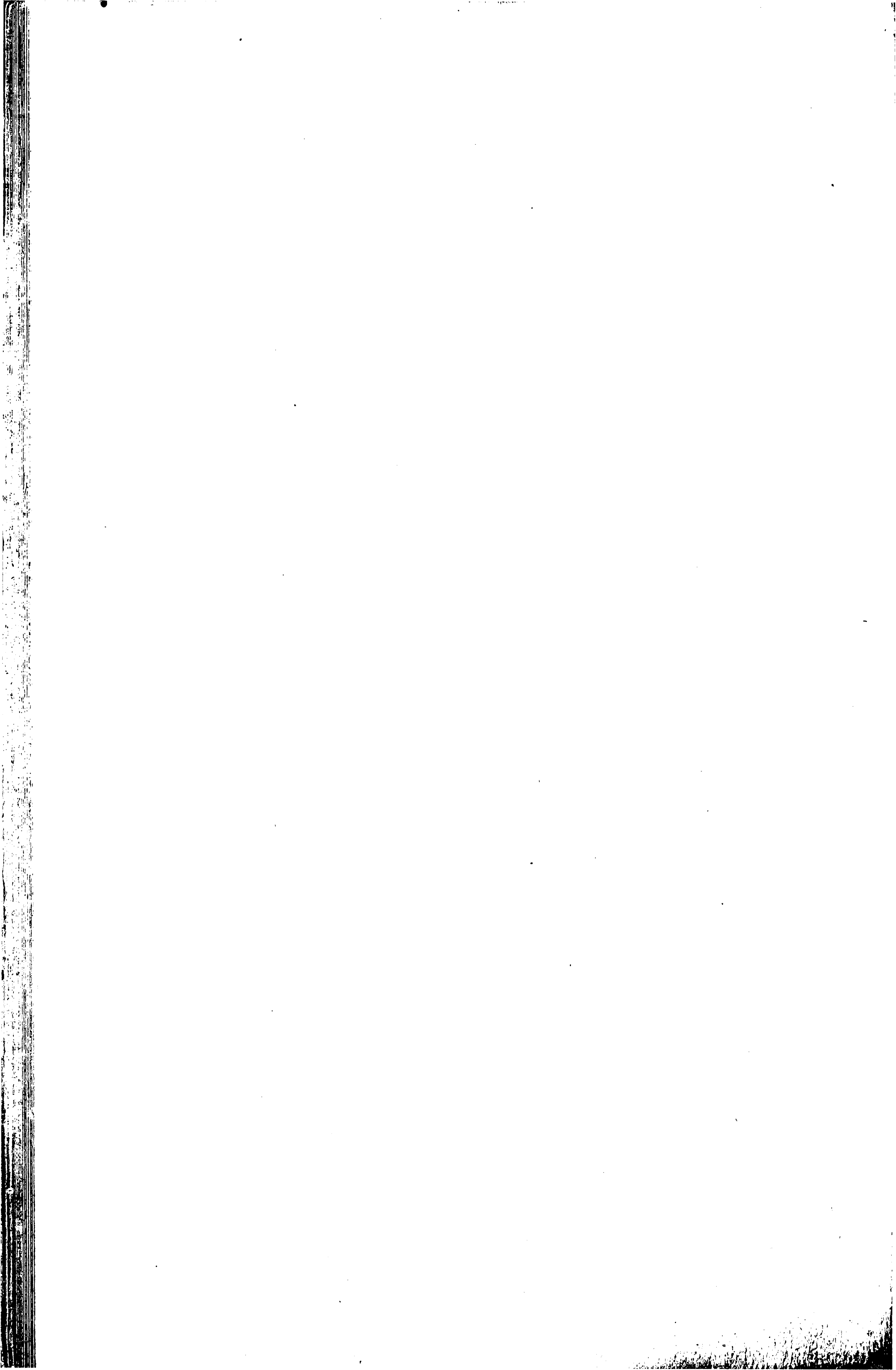
Hun vendte sig om og så op mod Huset.

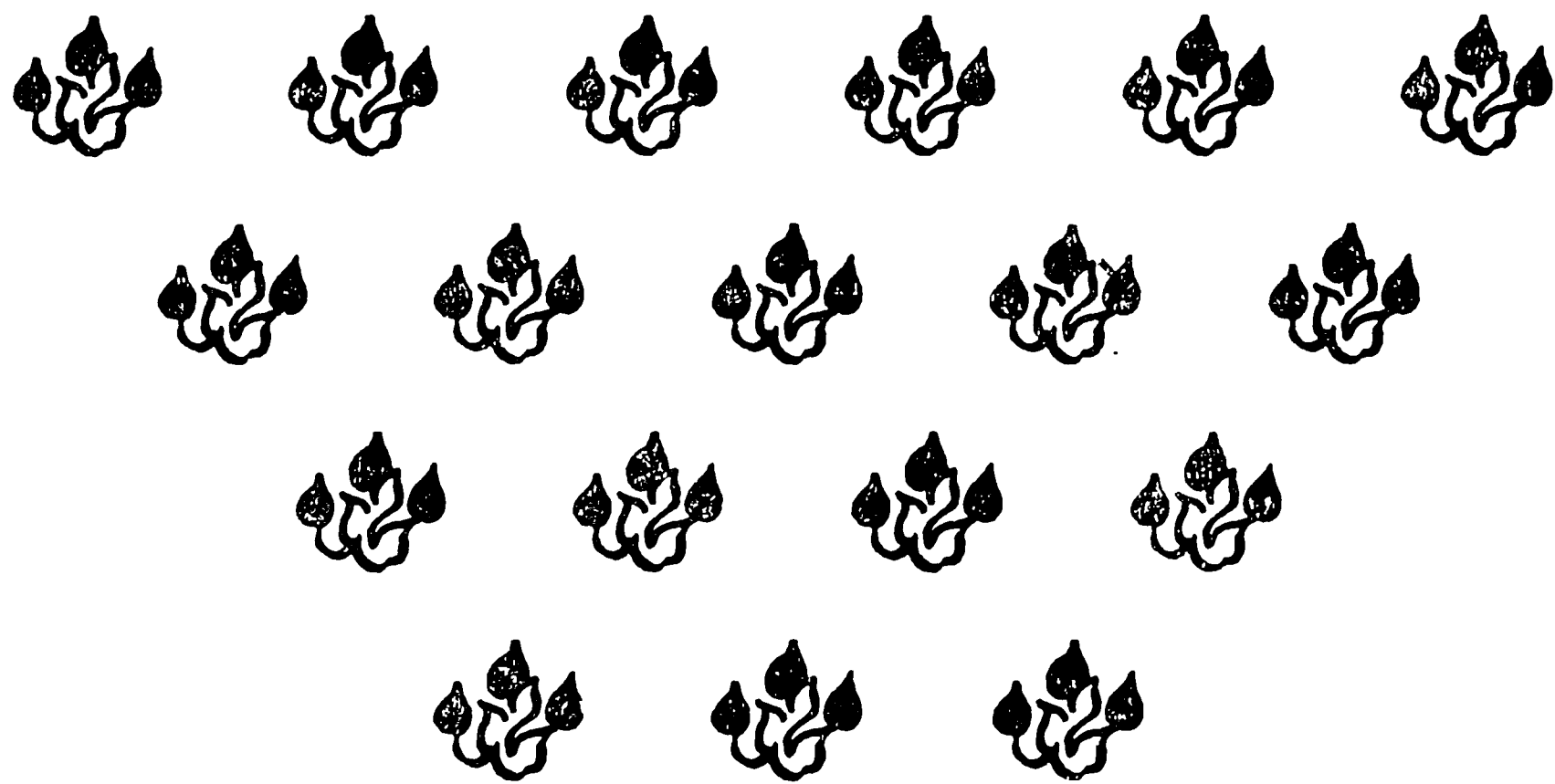
Et stort, tomt Vindue gabede hende i Møde.

III.

DANEBOD HJEM DET HEMME-
LIGE RUM BRODNE KAR PI-
GENS VADESTED DET FEJRESTE
TRÆ PAN MEDUSA VIDAR
   GUD FADER

Brat af Slaget rammet —

- Tyre, min Hustru, hvorfor er Hallen dragen DANE-
med Blåt? — BOD
- Det er Sorgens Farve, min Husbond og Herre —
- Tyre, min Hustru, hvorfor sidde Karlene tavse? —
- De sørge, min Husbond og Herre —
- Tyre, min Hustru, hvorfor er du bleg? hvorfor
skælver din Stemme? —
- O, hør mig, min Husbond og Herre —; I åtte
to unge Falke, den ene hvid, den anden grå . . —
- Tyre! —
- De fløj i Eders Kongsgård, de sad på Eders Tron-
stol og åd af Eders Hånd. Men en Morgen, da
den hvide Falk fløj op mod Eders Tårn, fór en
sort Skare Ravne skrigende ind over Kongsgårdens
Mure — de var for lave, Herre, for lave — Som
en haglende Byge faldt de over Eders hvide Falk;
— den stred for sit Liv, den steg i Kamp og
Flugt, — men de var over den, de var den for
mange, de søndersled dens hvide Fjerdragt med

DANE-

BOD

- deres sorte Næb og Klør — Herre, de huggede
Eders hvide Falk ihjel . . . —
— Tyre! Tyre! Dana-Ast er død! —
— O, min Husbond og Herre . . . —
— Dana-Ast, Dana-Ast død!
— O, min gamle Husbond, græd ikke så!
— Tyre! Tyre! lad mig græde, lad mig græde mig
ihjel . . . Dana-Ast, Dana-Ast død! —
— O, hør mig dog, Gorm! —
— Ti, Tyre, ti! — o, hvor Folket græder herinde —
o, hør, hvor det græder . . . Dana-Ast, Dana-Ast
død! o, Tyre! lad os dø . . . lad os alle dø! . . . —
— Nej, Gorm, nej! nu må vi just leve! —
— Leve? o, Tyre, hvor *kan* du leve? Dana-Ast, Dana-
Ast død! —
— Ja, Gorm, ja! — men end lever Eders grå Falk,
end flyver den i Eders Kongsgård og begærer at
æde af Eders Hånd —
— O, Tyre . . . han . . . —
— Ja, Gorm, han . . . for hans Skyld må vi leve, —
og om ham må vi bygge Kongsgårdens Mure højere
op — Sten for Sten —

HJEM

Det var en Tøvejrnat ved Nytårstid.

Han kom inde fra den lille, gamle By, hvis lave Husklynge lå krøben sammen nede mellem de høje, snehvide Banker med den sorte, nøgne Skov.

Ud gennem Kastaniealleen gik han. Det sivede og HJEM dryppede ned over ham oppe fra de vædeblinkende Grenekroner, der hævede sig som sorte Bure mod den hvidligt-tågede Himmel. Det sjappede om hans Fødder ved hvert Skridt; en fugtende, halvklar Regn faldt.

Så kom han ud af Alleen, ud i åbent Land.

Milevidt, tomt og snegråt bredte det sig ud om ham. Landevejen løb lige frem med Hjulspor, trukne gennem den opblødte Sne, sortblanke som Baneskinner.

Inde på Markerne stod høje, magre Huse, spredte i Mørket, Byens »Forstad«, nye Bygninger, som var begyndt at voxte op om den lille, gamle By med en ny og anden Slægt. Dér inde i Læ mellem Bankerne lå de små, gammeldags Huse, dér var ikke Plads for de nye, høje. Så byggede de dem ude i åben Mark. Men han kunde huske den Tid, da Borgerne her havde haft deres Kålhaver og Græsgange.

Han frøs og gik rask til i den hvidlige Tåge, som slørede det store Lands natlige Øde. Lyd af sivende Vande og glidende Sne lød fjærnt hen i Natten. Vejen randt stedse lige frem mellem de dybe, snefyldte Grøfter.

Han gik og smånynnede for sig selv, da han med ét standsede,

Inde på Marken stod to Huse ved Siden af hinanden, kun med en smal Gydes Tomhed imellem, helt for sig selv, fjærnt fra de andre.

Det ene Hus var lille og gammelt med grønt, sneplettet Stråtag ned over de små Ruder og den lave Dør. Bladrige Vedbendsranker snoede sig op om det.

HJEM Det var ganske som et af Husene inde i Byen: det så ud, som havde det gemt om mange Slægtleds Liv.

Det andet var højt og stort, nybygget og ufuldendt.

Det hævede sig Etage over Etage med lutter gabende tomme Vinduessvælg; en tilsølet Plankebro gik op til Dørhulen.

Han kunde se ind gennem hele Huset og ud af Vinduesgabets i den anden Mur, ud i Snemarken bagved.

Høvlspåner lå svagt lysende spredte ind over Gulvet gennem alle de dunkle Rum. Mørket stirrede ud fra den tomme Bygning, og en kalkfugtig Kulde åndede ham i Møde.

Som han stod dér i Snesjappet og så derind, følte han sit Hjærte snøres sammen, det var, som kunde han græde over dette øde Hus, disse tomme Rum, disse gabende Huler, disse armodstynde Mure. Og Sneens ensformige Dryppen fra Taget ned i Murstens-Gruset lød for ham som det evigt gentagne Ord: Penge! Penge!

For Penges Skyld var denne Bygning rejst, bygget i skødesløs Hast, endnu ufuldendt på Grund af Strid om Penge, ene beregnet på at tjene Penge ved at presse så mange Mennesker som muligt sammen bag disse golde Mure.

Men kunde der også leves et Liv bag dem? hvad blev vel det for et Liv, de Fremtidsslægter kom til at føre? Koldt som Kalken derinde, under Tagdryppets evige: Penge! Penge! — tomt som Rummene, aldrig byggede til Hjem, men til Huler.

Han vendte Hovedet bort og så ned mod det lille, gamle Hus, dybt nede ved Foden af det høje.

Fra den lave Vinduesramme i Gavlen skinnede et HJEM
fredeligt, gult Lysskær over mod det nye Hus og ind
gennem det nederste Vinduesgab; helt ind i det dunkle
Rum nåede det klare Lys.

Og nu svævede en Skygge ud fra den oplyste Rude,
hen over Gyden og dybt ind i den tomme Hule der-
ovre; synkende, stigende, kommende, vigende svæ-
vede den frem og tilbage — Skyggen af en Arm,
der syede med lange, regelmæssige Sting.

Han gik hurtigt et Par Skridt ned ad Skrænten,
hvor røde Murbrokker lå i Sneen, og bøjede sig for-
over, spejdende ind i Stuen.

Han kunde kun se en blank Bordplade med Spejl
af Lampelyset, og et stort, hvidt Lin, som bølgede i
sagte Ryk. Og nu hørte han en Barnelatter derinde
fra. Den gav Ekko ovre i den tomme Bygning.

Han gik atter op på Vejen og stod længe og fulgte
Skyggens Vandring fra det gamle Hus over i det nye,
syende sine lange, trofaste Sting.

Så tog han Pelshuen af, strøg det våde Hår til
Side og gik videre hen ad Landevejen, idet han smi-
lede trygt ud i Natten.

Nu turde han ligesom tro på et Hjem, også bag
disse nye, golde Mure.

Hun arvede Skabet efter sine Forældre, som de DETHEM-
havde arvet det efter deres, og således er det gået i MELIGE
Arv i Slægten, så langt Mindet rækker tilbage. RUM

DETHEM-
MELIGE
RUM

Det er mørkt og stængt med svære Låse af Stål.
Hendes Fader sagde til hende på Dødslejet:

»Et Sted i dette Skab ligger en stor og vidunderlig Skat forvaret. Den må ligge gemt i et hemmeligt Rum, som det ikke er nemt at finde, ti jeg har søgt efter den hele mit Liv, og vel fandt jeg mangfoldige Gemmer; men de vare alle tomme. Ikke heller min Fader fandt Skatten, ej heller har jeg hørt om nogen i vor Slægt, der har gjort det. Men dog *må* den findes, ti min Fader har sagt mig det, som hans Fader sagde det til ham, og det er et Ord i Slægten, og derfor må det tros. Så se da nu *du*, mit Barn, at finde den!«

Således talte han og døde. Og da hendes Moder alt var gået forud for ham, blev hun ganske ene tilbage med det gamle, dunkle Skab.

Hun undte sig ikke Tid til at glædes over de mange, besynderlige Figurer med den slidte Forgyldning i det mørke Træværk, men ihukom sin Faders Ord og var dem følgagtig.

Hun gav sig flittigt til at søge efter det hemmelige Rum og den store Skat derinde. Hendes unge, lyse Hænder legede over det sorte Skab, og efterhånden åbnedes da også talrige Gemmer under de lette og sikre Greb. For hvert nyt, der gik op, troede hun stedse, at nu måtte det være det rette; men så såre hun nøjere så efter, fandt hun dem alle tomme. Dog blev hendes Iver kun større derved.

Som nu Årene gik, og hun blev ældre og famlende i sin Søgen, åbnede der sig stedse færre Gemmer for hendes Øjne. Da kunde hun til Tider trættet

lade de travle Hænder synke i Skødet og stirre for- DET HEM-
tabt på det høje, hemmelighedsfulde Skab, der i sit MELIGE
dybe Mørke så ubarmhjærtigt dulgte det eneste rette RUM
Rum, som kunde skænke Skatten, mens det gerne
åbnede alle de tomme.

Men altid begyndte hun atter at søge, ti var det
end ej lykkedes for nogen anden Moders Sjæl, det
kunde dog kan hænde lykkes for hende.

Og skøndt den Dag nu er kommen; da hun slet
ingen flere Rum kan finde, sidder hun dog endnu,
bøjet i Skabets store Skygge, og søger og søger dér,
hvor intet mere vil åbne sig, søger med hvide, ry-
stende Knokkelhænder, stedse vildere og vildere, alt
som hun mærker, at Døden kommer nærmere; for
Skatten *må* jo dog findes, om blot man kom til det
rette Rum, ti hendes Fader har sagt hende det, som
hans Fader sagde det til ham, og det er et Ord i
Slægten, og derfor må det tros.

Der var en stor Mester, under hvis formende Hæn-BRODNE
der de skønneste Kar og de kosteligste Vaser skabtes. KAR
Han formede dem i de vidunderligste Skikkelser og
gav dem de stærkeste, pureste Farver. Han elskede
alle disse sine skønne Kar og stillede dem i Række
på sine Vægges Hylder, og mange kom og så dem
og beundrede dem meget for deres Formers Skønhed
og deres Farvers Rigdom.

BRODNE
KAR Og de gave Mesteren vægtigt Guld i Bytte for hans Krukker.

Nogle af disse vare skabte til at fyldes med ædle Vine, andre skulde gemme kostelige Olier og dyre Salte, atter andre skulde favne Blomster og Græsser.

Således bestemte Mesteren dem alle hver til sit.

Men en Dag hændte det, at en af de Svende, han lod ælte Leret og brænde Karrene, bragte ham nogle blege, sprukne Kar; de vare skabte af stenblandet, urent Ler, og derfor vare de revnede i Ilden, som havde hærdet de rene Lerkar så smukt.

Da Mesteren så disse Kar, udbrød han i stor Vrede:

»Hvortil skulde jeg vel kunne bruge disse usselige Potter? Vil du have, jeg skal fylde dem med de ædle Vine eller de kostelige Olier, som ganske vilde udrinde og forspildes? eller med de dyre Salte eller de skønne Blomster, som vilde falde ud og ødelægges? De due til intet, men ere ganske unyttige. Og som disse brodne Kar skulle knuses mod Muren og kastes på Møddingen, således kaster jeg dig fra mig, du dårlige og unyttige Svend!«

Og Svenden måtte bære de dårlige Kar ud, bortkaste dem og forlade sin Herres Tjeneste.

Men om Natten drømte Mesteren en underlig Drøm.

Han syntes, han gik i store Sale, hvor talløse Mængder af Krukker og Vaser stode langs alle Vægge, så mange og så mangfoldige i Former og Farver, som han aldrig havde ejet i sit Værksted. Han gik og henryktes over disse Kunstens Mesterværker, i hvis dybe, blanke Skød den røde Vin spillede, den kostelige Olie duftede, den dyre Salt skinnede, og de unge

Blomster skøde op. Så skønne, stolte Vaser havde BRODNE
han aldrig mægtet at skabe. KAR

Da kom han ind i andre Sale, hvor der stod grå og farveløse Kar, uskønne af Former og sprukne af dybe Revner — grimme, brodne Kar.

Han rynkede Brynene og undredes over, at denne store Mester dog ikke sønder slog disse usselige Kar; men han så tværtimod, at også alle de vare fyldte, og syntes han end først, det var med en grå og ringe Væske, så måtte han dog snart sande, at den kunde skinne med en dybere og varmere Glød end nogen af Vinene og Olierne. Og ikke én Dråbe af den Væske udrandt, skønt Skårene vare dybe og lange — ja, der var endog de Kar, som vare ganske bundløse, som Danaïdernes; men alle favnede de trofast Væsken.

Som nu Mesteren stod og undrede sig over dette sælsomme Skue og følte sig sært betaget, kom en gammel Mand hen til ham og så også på Karrene.

Til ham udtalte Mesteren sin Undren over, at disse Kar ikke vare udbårne og knuste; men den gamle udbrød:

» . . . disse Kar! — de ere min Mesters kæreste og ham dyrebarest af alle.«

»Disse elendige!« råbte Mesteren højt i Forundring. Den gamle nikkede:

»De ere forulykkede for ham, ti de bleve skabte af dårligt Ler; men just derfor elsker han dem i sit medlidende Hjærte. De kunne ikke bruges til noget som helst — de kunne ikke gemme Vine eller Olier, ej heller rumme Salte og bære Blomster. Men derfor

BRODNE fylgte han dem med den ædleste Væske af alle: sin
KAR Medlidenheds brændende Tårer«.

»Hvem er da din Mester?« hviskede Mesteren sagte.

Og den gamle svarede:

»Den Herre Jesus Kristus.«

PIGENS **D**er var to unge Kvinder, hvis Forældre boede på
VADE- Heden, hvor intet Korn kan gro, og som derfor vare
STED stedte i Nød.

Da sagde den ene af de unge Kvinder til sig selv:

»Den rige Herre, som ejer Kornlandet déovre, er bleven betagen af Elskov til mig; han ejer meget Gods og Guld, og han vil skænke mig rigeligt deraf, om jeg vil være ham til Villie. Da kunne mine Forældre få Brød; men da vil min Dragt plettes af Smuds, ti mellem os ligger et stort Morads, og dets mange Tusser ville spotte mig. Men følger jeg ham ikke, da véd jeg, han må ægte mig, så stor er hans Attrå efter mig. Men mine Forældre ere af ringe Stand, og han vil intet vide af dem at sige for sin fornemme Slægts Skyld; jeg må ganske forlade dem og lade dem være døde for mig. Men da vil jeg selv få hele hans Rigdom at råde over, og jeg vil bevare min Kjortel hvid. Hvad skal jeg nu gøre?«

Hun gjorde således, at hun lagde sine Forældres Brød i Moradset for at træde derpå og uden Plet at nå til det rige Land. Men da sank hun dybt i Skar-

net, skønt alle Tusserne priste hende som den uplet-
tede rene.

PIGENS
VADE-
STED

Den anden unge Kvinde sagde:

»Den rige Herres Ven byder mig, som han min Veninde. Jeg elsker ham ikke, ti han er grum, og hans Hjærte er ondt. Men det gælder mine Forældre, som må omkomme her, om jeg ikke kan hente dem Brød dér ovre fra Kornlandet. Og jeg kan ikke forlade dem og ikke lade dem sulte. Jeg vil da give det eneste, jeg ejer«.

Og med lukkede Øjne og sammenknugede Hænder trådte hun ud i Moradset. Men hun nåede til Landet og tilbage igen med Brød uden ét Stænk af Smuds på sin hvide Kjortel — trods alt, hvad Tussernes kvækkende Tunger så hånede.

Dybest inde stod Æren, det fejreste Træ i Skoven. DET FEJ-
Stammen var som en Søjle, så skinnende blank og RESTE
så higende høj, og Kronen var brusende grøn af TRÆ
tindrende Blade, der bares mod Himlen på kraftige
Grene. Herligt var det og fejrest af alle. Men det stod
dybest inde i Løn.

Det bredte sine Rødder vidt; dybt gik de under
Jorden, alle Skovens andre Træer skøde op fra dem
og sugede Styrke fra deres Styrke og voxede ved
deres Kraft. Og alle vare de udsprungne fra Moder-
stammen og vare dens Børn.

DET FEJ- Men inde, hvor Ærens Træ skinnede, knejste fire
RESTE andre mægtige Træer og dannede dets hellige Vagt.
TRÆ Deres Navne vare:

Kyskhed, Trofasthed, Højmod, Retfærdighed.

Det var en stor og herlig Skov, Solen lyste over den, Fuglene sang i det blinkende Løv, og alt var velbehageligt og godt. Ti dybest inde i Løn voxede det fejreste Træ.

Da skete det en Dag, at Øxer begyndte at klinge langt ude ved Skovens Grænse. Alle Træerne lyttede forundret; men snart steg deres Undren til Rædsel . . . det var Menneskene, der fældede deres yngste Brødre, de små og ringe Træer der yderst ude. Men de høje Træer forstode, at når de vare faldne, vilde Øxerne komme til dem. Og de skjælv fra Rod til Krone.

Men Ærens Træ stod højt og anede intet, men higede mod Himlen. Og alle de andre Træer bredte deres Kroner ud og bruste højt, at deres Moder intet skulde høre. Men selv lyttede de i dybere og dybere Angst.

Ti nærmere og nærmere klang Øxehuggene, Træerne segnede trindt om, og Skoven tyndedes ud. Alle de lave Træer faldt, og alle de høje faldt, Fuglene flygtede skrigende bort — men Menneskene råbte, at nu lysnede det herinde.

Og den Dag kom, da de stode i den ryddede Skov, foran de fire højeste, den hellige Vagt:

Kyskhed, Trofasthed, Højmod, Retfærdighed.

Da sænkede de deres Øxer og stirrede i Andagt

og Ærefrygt, med sært bevægede Hjærter; men en DET FEJ-
skingrende Stemme råbte: RESTE

»Brødre, hvi tøve I? se I dog ikke, derinde står TRÆ
jo endnu Æren, det fejreste Træ af alle, det ville vi
ikke hugge, det skal stå til evige Tider! Men vi ville
ikke lade det forkrøble af disse tåbelige, unyttige
Træer, det skal ikke dølges af Purlekrat og uværdige
Stammer. Vi ville gøre lyst omkring det!«

De råbte alle villigt deres Amen! og Øxerne blin-
kede og skar i de fire Vagtens Træer. De stønnede
af Smærte og Harme; men endnu i Dødens Time løf-
tede de deres Kroner til et højt og enigt Brus, at
Ærens Træ intet skulde høre.

Og det stod højt og anede intet, men higede mod
Himlen.

Da faldt de fire hellige Træer:

Kyskhed, Trofasthed, Højmod, Retfærdighed.

Menneskene råbte af Glæde — ti nu var Skoven
fældet, Fordummelsens ældgamle Skov.

Men da bragede det højt, da dundrede det dybt,
og for deres forfærdede Øjne så de Ærens Træ vakle
og styrte.

De så dets mægtige Krone kæmpe i Luften, som
en Kongefugl, der døende ikke vil falde, og de så
det styrte i Støvet med en lang og bævende Klage.

Da stode Menneskene stive og stirrede på hver-
andre, langsomt dæmrede Forståelsen for dem. De
havde jo fældet hele dets talrige Æt, alle dets Børn
og Børnebørn, og overhugget alle dets Rødder.

Men Træet lå der jo endnu, det måtte da atter
kunne rejses; og de flettede sindrige Reb, snittede

DET FEJ- kunstfærdige Støtter og vilde rejse det faldne Træ;
RESTE men alle Rebene brast, og alle Støtterne sprang, og
TRÆ Træet faldt tungt og dødt til Jorden.

Da listede Menneskene sig bort over de opbrudte Stubbe, mellem de fældede Træer, og de gemte sig bort og dulgte sig for hverandres Åsyn.

Men Tiden gik, og den Slægt, som havde fældet Skoven, var ikke mere.

Da hændte det en Nat, at dens Børn kom tilbage, og dækkede af Mørket huggede de hver sit Stykke ud af den mægtige Stamme og tog hver sin Gren af den visnede Krone.

Stammen kastede de i Bål, som brændte for Afguds-Altre: Molok-Altre, Mammon-Altre og Eva-Altre. Og de knælede for dem, tilbade dem og ofrede til dem.

Grenene stak de ind på deres Bryst og i deres Huer, de dansede om Majstangen og red Sommer i By med Pralen og Brammen.

Men alt Løvet var vissent og gult.

Og for at dølge det for hverandre, smykkede de deres Grene med Flitter og Stads, de gjorde dem til Fastelavnsris og løbe omkring og piskede hverandre med dem — med dem — Grenene af Skovens fejreste Træ

PAN Ind gennem Skovens sortgrønne Mulm kom en Mand brydende i den regnfulde Nat, ind gennem det sammenfiltrede Krat, hvis seje Grene snærede sig om

hans Liv og greb hårdt om hans Ben, så isnende PAN
Regnskyer røg ham op i Ansigtet, hver Gang han sled sig løs i voldsomme Ryk. Det skyllede ned over ham fra oven, og det var knugende koldt og klamt.

Greb han for sig i det dyngvåde Løv, fik han Hænderne fulde af slimede, blege Orme, hans Fødder kvaste bløde Tusser og Øgler dernede på den mosglatte Bund. Grenene piskede ham i Ansigtet; hans tykke Hår og Skæg drev af Væde, og det silede ned ad hans lodne Kappe. Her lugtede ramt af sur Bark, våd Jord og kolde Stene.

Hans skarpe Øjne borede sig gennem Mørket; men han kunde kun skimte Stammer og Stammer, mellem hverandre, bag ved hverandre, alle Vegne, høje og runde, stigende over Buskenes sorte Virvar.

Regnen trommede oppe på Løvet og susede ned i Mulmet — ellers havde kun hans hæse Åndedræt og Kamp med Krattet i Timevis lydt gennem Skoven på hans Flugt fra Verden.

Men nu nåede en anden Lyd til hans Øren — en svag, kold Lyd gennem Regnbruset.

Han standsede foroverbøjet og lyttede: var det den, han ventede, han nu hørte komme? Pludselig tabte han Fodfæstet i de mange Års faldne Bladelag og styrtede hovedkuls ned ad den stejle Skrænt, som Buskene skjulte. Han forsvandt i Løvet, der øjeblikkelig slog sammen over ham som Bølger. Halvkvalt stred han sig op igen, spyede Regnvandet og Bladene fra sig og lyttede atter. Ustandselig, skarp steg Lyden op mod ham dybt nede fra Kløften — Lyden af en stri-

PAN dende, ilende Bæk. Han rynkede utålmodigt Brynene — men kun Bækkens og Regnens Strømmen hørtes i Natten. Der åndede en Pest som af døde Dyr og Blod dernede fra.

Hurtigt arbejdede han sig ned i Dybet — det var, som dukkede han i et Hav af Stank, hans Næsebor udspilede sig, og hans Øjne blinkede.

Nu skimtede han Bækken, skummende af Sted gennem Mørket, nede i sit trange Leje, hvirvlende om de spidse Flintestene, der grinte som Hexetænder i Fråde. I den sumpede Bred groede halvtrådnede Buske over ildrøde Giftsvampe, der gloede lig luende Troldeøjne.

Just som Manden vilde skræve over Bækken, udstødte han et brat Skrig og bøjede sig ned.

I den boblende Bred var der et Fodspor . . eller nej, Sporet af en Hov . . eller . . en Bukkefod . . han bøjede sig længere ned . . Giftsvampene lyste for ham . . han så, at det dybe Spor var fyldt med brunligt, levret Blod til den sorte, sivende Rand.

I det samme gik et voldsomt Stød gennem Skoven, Træerne brød bragende sammen, Krattet væltede hvæsende ned ad Skrænterne, Regnen larmede over Løvet, og hen gennem Skoven tudede en tænderskærende Hødsel, der svandt i en rallende, jamrende Klage.

Manden udstødte et Forfærdelsens Skrig: altså død! altså død! Han fór over Bækken og fløj op ad Skrænten, klamrende sig fast i de skvulpende Buske, farenende opad, så Jordklumperne røg — — bort! af Sted! bort! —

— — bort fra den Plet, hvor den store, dødssyge PAN
Pan var tyet hen for at dø.

Han var født med Styrkebælte og Sejrsærk.

MEDUSA

I Vuggen kvalte han Slinger, som Barn vóg han
Bjørne. Han voxede til og voxede højere end noget
andet Menneske. Han blev fager og stor. Han ejede
tyve Mænds Styrke og tredive Mænds Mod. Hvor
andre dukkede sig sky og veg bort, gik han uforfær-
det løs. Fare var hans Fryd, han havde kun hjemme
i Kamp.

Han tøvede aldrig og tvivlede ingensinde. Han vid-
ste, Livet var hans, og derfor greb han det med bægge
Hænder. Der var Sejr i hans Hånd, ti der var Tro i
hans Sind. Urokkelig Tro på sig selv.

Han drog ud i Verden at stride og sejre, at erobre
den. Hvor han kom frem, stod der Ry af hans Spor.
Han fældede Fjender for Fode og lagde de stærkeste
Mænd til Jorden. Han stormede de højeste Fjælde
og brød gennem de tykkeste Skove. For ham måtte
alle og alting vige.

Langvejs fra kom der Bud fra betrængte Konger
om Hjælp mod frygtelige Kæmper, som hærgede deres
blomstrende Riger. Han drog did og gik de fnysende
Jætter i Møde. Med et Slag af sin Næve knuste han
deres Pandebrask, sled i et Ryk de buskede Hoveder

MEDUSA fra de senede Halse og gik at kaste dem for Kongernes gyldne Troners Fod.

Og han drog ud at befri fangne Prinsesser, som sad i høje, røde Tårne, hvorom grønne Lindorme hvislende bugtede sig. De spyede med hvæsende Gab flammende Ild og galdegul Edder imod ham; men han greb dem i de svulmende Struber og kvalte dem mellem sine Næver. Og han stødte de boltede Døre op, ledte de fangne Prinsesser ud i Dagens Lys og tog dem i Favn.

Hans Ry gik over alle Lande, hans Berømmelse fløj over alle Have. Hvor han kom frem, bøjede Folket sig for ham og tilbød ham og hans Dåd.

Han blev rig på Kvinder, rigere på Guld, rigest på Ry. Hans Dage vare Herlighed, hans Nætter Fryd, og han nød sin Lykke, som en Kejser nyder sin Ret.

Han drog gennem Landene med et prægtigt Følge, ti Mænd vare stolte, at de kunde kaldes hans Trælle; Kvinder, at de kunde nævnes hans Tærner.

Årene gik; mens hans Berømmelse voxede med dem. Hans Hår begyndte at gråne; men hans Kraft var usvækkelig den samme. Ham kunde ingen og intet få i Knæ.

Da hændte det en Nat, han kom bort fra sit vante Følge af muntre, underdanige Mænd og lystige, lydige Kvinder.

Han kom ind gennem en uhyre Fyrreskov, og det var sent i den natlige Høst.

Stien, han drog ad, var smal af hængende Fyrregrene og knudret af hundrede Rødder. Det var mørkt

og koldt, og han var ene. Dertil var han ikke vant, MEDUSA
og han léd det ikke.

Efter en lang Stunds ensom Vandring ad den snævre Vej, kom han, dybt inde i Natten, ud på en lang, vis-sengul Slette — åben hen i Skoven.

Dér sad på en nøgen Træbul ved Vejen en æld-gammel Kvinde alene.

Hun hvilede Hagen på de foldede Hænder, og Hænderne havde hun knyttet over sin hvide Støv. Sådan sad hun og stirrede grundende hen for sig.

Han standsede forundret og betragtede hende.

Hendes Hår hang langt og gråt ned over den furede Pande under Hættens dunkle Skygge, og hendes Klæ-der var sorte og slidte.

Han bød God Aften og spurgte om hendes Navn.

Hun løftede langsomt det grå Hoved og stirrede på ham med sit eneste, dybe Øje.

Hun hed Græa, sagde hun, og hendes Røst var hæs i den dybe Stilhed.

Da nævnede han sit Navn med høj og myndig Stemme; men ikke en Mine fortrak sig i det gamle Ansigt, der stirrede ham i Møde.

Da undrede han sig storligt, ti sligt var aldrig før hændt. Hver den, han hidtil havde nævnt sit Navn, havde skælvet for ham og tilbedt ham på Knæ. Men denne usle Mor'lils Øje syntes næsten at spotte ham.

Han betvang dog sin oplussede Harmе og kastede sig ned i det lange, liggende Græs ved Træbullens Rod.

Sletten strakte sig hen i Mørket mellem Fyrrenes vissentgustne Grene, og over de høje Toppe hang den mørke Høsthimmel.

MEDUSA Da begyndte han at fortælle om sit Livs Bedrifter
og agtede alt imens nøje på, om hun ikke undredes nu.

Men lige roligt stirrede det dybe Øje ned på ham under Hættens Skygge.

Da blev han hed i Hu, hans Pande brændte, og han hævede sin stærke Røst. Han tårnede Dyst på Dyst og Dåd på Dåd, til hans Berømmelse rakte til Himlen.

»Ikke én i Verden frygter jeg!« råbte han og kronede det stolte Tårn.

Men da lo Kvinden ved hans Side.

I et Spring fór han op og skreg, så det genlød i Skoven:

»Ja så vis da *du* mig en, jeg frygter!«

I samme Nu rejste Græa sig og greb hans Hånd.

Hun drog ham med sig hen gennem Slettens vage Lys, ind i Træernes fuldkomne Mørke. Hun ilte så hastigt, at han knap kunde følge hende gennem det stride Nålemulm. De stive Grene piskede ham i Ansigtet mellem de tættere og tættere Stammer, hans Fødder snublede over krybende Rødder. Men Græas iskolde Hånd holdt ham knugende fast og drog ham bestandigt dybere ind og længere ned i Skoven.

Til det med ét lysnede blegt, og de stod ved en Hule i Jorden, under de hængende Grene.

»Så se da du, som intet frygter!« lød Græas Røst; hun greb ham i Nakkehåret og bøjede hans Hoved ned over Hulens jordede Rand.

Da så han dybt nede i Mørket et Spejl, så skærende skarpt, så borende blankt, som han aldrig før havde set et Spejl.

Først gled et Genkendelsens selvfølende Smil gennem MEDUSA
nem hans tykke Skæg; han kendte nok den statelige
Kæmpeskikkelse dernede, grånet, men stærk og skøn
som en Yngling. Men pludselig gav det et Sæt i ham,
— han havde set dybere ned, set noget bag denne
myndige Pande, disse roligt-stolte Øjne, denne brede
Bringe — noget, han aldrig før havde set, noget,
han ikke vilde se. — Han sled til for at komme op;
men Græas Knokkelhånd knugede ham fast ned over
Spejlet han måtte bestandigt se dybere deri;
han rystede over alle Lemmer — til han med ét så
lige ind i sin Hjærnes og sit Hjærtes dybeste Kroge.

Da udstødte han et skingrende Rædselsskrig og
tumlede ned på Knæ.

Med et Hyl fór han op og brød bort gennem Sko-
ven. —

Men fra den Nat af måtte Folkene sørge, ti deres
Fører og Helt var ikke mere til at finde, og ingen
vidste, hvorhen han var gået. Og derfor mente de,
han var optagen til Himlen og dyrkede ham som
en Gud.

Men gennem Landene flakkede en vanvittig Olding,
krumbøjet og svag. Han fægtede om sig med vilde
Fagter og talte hæftigt med pralende Ord. Hvor han
viste sig, forfulgte Børnene ham med Stenkast og
Hundene med Bid, så at han måtte redde sig ved
ynkværdig Flugt. Mændene udlo ham, og Kvinderne
pegte Fingre ad ham. Ti hver den, som vilde høre
på ham, fortalte han i lallende Afsind om Bedrifter,

MEDUSA han havde udført, om Kæmper og Drager, han havde fældet, og Prinsesser, han havde favnet.

Men han sluttede stedse med, at han frygtede ikke én i Verden.

VIDAR Fenris, det onde, havde sejret.

Den sidste Kamp var kæmpet, Kampen mellem Lysets og Mørkets Magter, og Mørkets havde sejret.

De trende Fimbulvintre vare vandrede over Jorden, og alt levende var omkommet i deres Snebygers natlige Fog.

Alle Menneskenes Børn vare døde, og alle Dyr, som nævnes kan. Alle de, som løbe og flyve, alle de, som krybe og svømme. Alle vare de døde, og Jorden lå tom.

Da kom Ragnarokur, Gudernes Tusmørke.

Vældige Storme havde råbt under Himlen, Ild var brudt op fra Jordens Skød og havde opslugt Asgårds høje Borge. Havet rullede ind over sine Kyster, og Midgårdsormen væltede sig over Landene. Ygdrasils herlige Ask var oprevet med Røde ved Nidhöggurs frygtelige Hug, mens Sol og Måne forgik i det vældende Mulm.

Da havde Frostens Jætter indskibet sig fra de yderste Boliger på Nagelfare, Skibet af døde Mænds Negle, og vare sejlede til det store Stævne.

Og Heimdals klagende Horn havde under Valkyriernes æggende Skrig kaldt Guderne sammen; det,

som så mangan en Gang havde samlet dem til jub- VIDAR
lende Fester i de lyse Sale, manede dem nu til Døden.

De adløde alle dets Råb og fylkede sig tavse om Hærfader Odin på den vrinskende Sleipner. Einheriarnes Helteflok sluttede sig til dem, og i rustningsglimrende Skare rede de ned over Bifrost luende Bro. Men Broen brast for den sidste Gangers Hov.

På Sletten Vigrid tørnede de tvende Hære sammen.

I sluknende Stjærners Skin dystedes her den sidste, den frygteligste Dyst.

Som et brusende Hav væltede Kampen sig over den vide Slette, hvor Gudernes blanke Våben glimtede som Skum, og Jætternes sorte Køller gik.

Dér faldt Tor og Tyr og Frejr og Heimdal og alle de andre favre Aser. Dødsramte styrtede de over deres faldne Fjender; Ligdyngerne tårnede sig mod den mørke Himmel, ranke Guder mellem lodne Trolde, Lysets Børn over Mørkets.

Tilsidst var kun Guders og Menneskers Fader, alt godts Ophav og Bevarer, Odin, tilbage, og Fenris, det ondes Fyrste.

Så stred da de den allersidste Strid.

Da brast Odins Spyd, Gungner, mod Fenris' Bringe og sønderflængt af dens rivende Klør styrtede han over alle sine Sønners Lig.

Så var det da alt forbi. Forbi var Gudernes herlige Fryd i Valhallas høje Sale, forbi var Menneskenes nøjsomme Glæde i Midgårds Hytter, forbi var Einheriarnes Kampe og Frejas unge Pigers Danse, forbi var Midvinterfester og Sommerdage, forbi var al Elskov og Kærlighed, forbi var alt skønt og lyst, alt ædelt og godt.

VIDAR Så var da kun Fenris tilbage.

Højt over Valen lød dens Hylens Triumf. Ud over hele den tomme Jord gav det tudende Genlyd. For nu var kun Fenris tilbage.

Den fór frem i Spring over Ligene; hen gennem de øde Lande jog den, frem over den Verden, som nu var dens i Enevælde. Frem jog den i Triumf.

Dybt inde på en Hede i det højeste Norden standse den og lyttede.

Den hørte Stormen gå over Jorden, Lyd af fjærne, larmende Vande og Sus af bladløse, tomme Skove langt borte i Natten.

Den hørte det kære så vândeligt oppe i den mørkende Luft og klynke i Lyngen ved dens Klo. Og den hørte sit eget hvæsende Åndedræt, men ellers intet i den uddøde Verden.

Da knurrede Fenris hæst, ti den begærede at høre en Lyd, der trodsede den, den begærede en Fjende at besejre eller en Træl at kue — den begærede noget at ødelægge.

Men der var ingen Fjender at overvinde, der var ingen Trælle at ydmyge, og der var intet mere at fordærve.

Da glammede Fenris' Hyl, og den fór frem at finde det, den kunde stille sit Hads Hunger på.

Men der var kun Blæsten og Mørket, som blev bestandigt dybere, alt som de sidste Stjærner gik ud. Der var kun det tomme, blæsende Øde.

Det havde den ikke tænkt: at når den havde opslugt og tilintetgjort alt andet, da var den kun selv tilbage, Fenris, — uden Fjende og Bytte, uden nogen,

der kunde grue for dens Hødsel eller løfte sit Hoved VIDAR
imod den.

Men da var det, som rørte der sig noget dybt borte
i Mørket, som bevægede Mørket sig frem, og hen
imod Fenris skred en høj og mægtig Skikkelse, hyllet
i Blæst og Mulm.

Ham havde den glemt, *han* var tilbage, Vidar, den
stumme Gud, Ødets og Ensomhedens Gud.

Med et skingrende Hyl for den ham i Møde, med
opspilt Gab sprang den ham imod.

Men ræd som en Hund krøb den for hans Fod
og peb.

Den havde set i hans store, tomme Øjnes Dyb,
den havde fornummet hans Munds isnende Ånde.
Ræd krøb den og peb.

Og da satte Vidar sin Fod på dens Hoved og knu-
ste det.

Så løftede han sit Blik mod den nu ganske mørke
Himmel; alle larmende Vande faldt til Ro, alle su-
sende Skove tav og stirrede mod Himlen, alle Veje
og Skove, alle Sletter og Fjælde stirrede mod Himlen.

Og da flammede et blodrødt Lyn, da genlød et
vældigt Bulder, og da forgik Alverden.

Tue vilde gjerne tro på Gud Fader, men kunde det GUD FA-
ikke ret. DER

Der var nemlig det i Vejen, at han ikke vidste,
hvorledes Gud Fader egentlig så ud.

GUD FA- Det var en helt anden Sag med Jesus. Han stod
DER jo i Billedbiblen med de små, nøgne Børn i Favnen
og smilte til dem og var fin og skøn som en ung
Kvinde. Han var så venlig og nær.

Men Gud Fader — ham havde Tue aldrig set noget
Billede af, han var så underlig langt borte og højt
oppe bag Skyerne, slet ikke til at begribe. Moses
havde set ham — men var der andre, som havde
gjort det? Og Moses havde ikke tegnet ham . . . Tue
mente, at det var fordi, han havde haft nok at gjøre
med at holde på Stentavlerne.

Men måske var Gud Fader de voxnes Gud, lige-
som Jesus var Børnenes? Men hvor kunde det da
være, at de så sjældent talte om ham, men langt oftere
om Jesus? Det kunde Tue ikke lide — han syntes,
de handlede ilde mod ham ved så rent at glemme
ham over Jesus, som jo dog kun var hans Søn og
var kommen senere til. Der var noget troløst heri.
Tue vilde derfor gjerne trøste Gud Fader ved helt
at slutte sig til ham, når han bare havde vidst, hvor-
ledes han egentlig var. Men det kneb det med at
finde ud af, hvor meget han end tænkte derover.

Så var det en dejlig, solvarm Sommerdag, Tue var
ude at spadsere med sin Fader.

De gik hen ad en hvid, støvet Landevej, der løb
nede i frodig, grøn Dal mellem høje Skovbanker;
snart var der grønligt-dunkelt og svalt som i et Bade-
hus, når Skoven kom ned til Vejen og bølgede og
blinkede langs Grøfterne; snart veg Bankerne til Side,
og da bagte Solen ned på Støvet, hvor Spurve-
ne lå og baskede. Nu gik Vejen op langs Skrænterne, og

Tue kunde se langt ned i Dalen med de dybtliggende, GUD FA-
grønne Enge og tindrende Pilebuske langs den blanke, DER
slyngede Å med det ensomme, brusende Møllehjul.
På Skråningerne derovre tittede hist og her små, hvide
Huse frem højt oppe mellem Løvet, og længst borte
gik Bankerne atter sammen og lukkede Dalen. Dér
ude var Skovene helt lyseblå.

Himlen var skinnende lys med hvide, sejlende Skyer.
Solen strålede over det dybe, frodige Dalstrøg, Fug-
lene kvidrede og smuttede over Vejen, og Græshoppe-
korene summede i Grøfterne. Det var Søndag og
Sommer, og Tue gik med sin Fader.

Derover var han stolt, ti han var Faderen frem for
alle Fædre.

Han var så uhyre stor og havde et langt, hvidt
Skæg, der bølgede for Blæsten, ned over Brystet, en
høj, skallet Pande med tætte, buskede Bryn og to
store, grågrønne Øjne, så forunderlige at se ind i —
som ned i dybe, grønne Kildevæld, hvor Lyset ide-
ligt skifter.

Ingen af de andre Drenges Fædre var så store eller
havde så langt et Skæg — frem for alt havde ingen
af dem et hvidt. Og Tue vidste, at alle Folk hilste
på Fader, både de, som gik i fattige Klæder og med
Træsko, og de, som gik i fine Klæder og med blanke
Sko. Og de smilte så venligt, som om de vare glade
ved at hilse. Og det lille, gyldne Kors, som Kongen
havde givet Fader, og som han stundom tog på, når
han gik et eller andet Sted hen, hvor Tue ikke kunde
komme, fordi dér var lutter voxne Mænd, gjorde ham
så højtidelig som Præsten. Og Fader havde Hest og

GUD FA- Vogn, hvormed han tit kørte langt bort fra Byen, ud
DER i Landet, og blev borte mange Dage, og et stort,
stille Kontor, med Reoler langs alle Vægge, og Skri-
vere, som måtte skrive for ham.

Nej, Mage til Tues Fader var der ikke.

Nu gik han altså med ham ved Hånden hen ad
den solhvide Landevej. Tue vidste, at den Vej havde
Fader bygget, og derfor så han velvilligt på de få
Fodgængere, de mødte, ti han troede, at de kun
havde fået Lov til at gå her for Fader. Og han så,
hvor Solen skinnede på Faders Skæg, og hvor hans
Skygge var lang.

Som de nu gik, kom de til et lille, klart Spring-
vand inde i et grønt Hegn. Bag ved Hegnet, inde
under Banken, stod der en brunmalet Bænk i Skygge,
og dér sad en anden lille Dreng med sin Fader.

Hans Skæg var ikke hvidt, og Tue så på Drengen
for at se, om han ikke skammede sig herover og syn-
tes, at hans var Faderen frem for alle Fædre.

Og virkelig blev Drengens Øjne også større og
større, alt som de nærmede sig, og han greb ivrigt
fat i sin Fader.

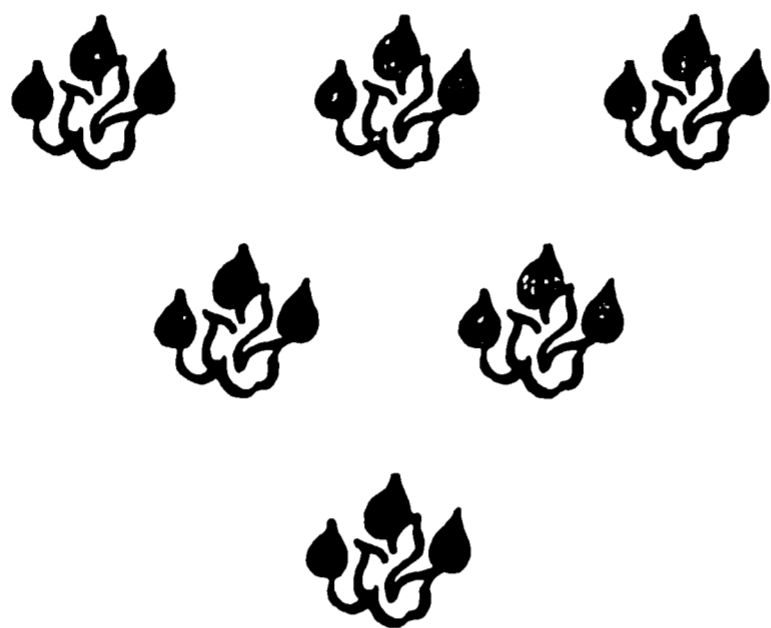
Nu rejste den fremmede Mand sig op og hilste,
Tues Fader hilste igen, og de gik videre hen ad
Vejen.

Men da udbrød den anden Dreng, som nu helt
hang fast i sin Faders Ærme:

»Fa'r! Fa'r! er det ikke Gud Fader, som går der?«

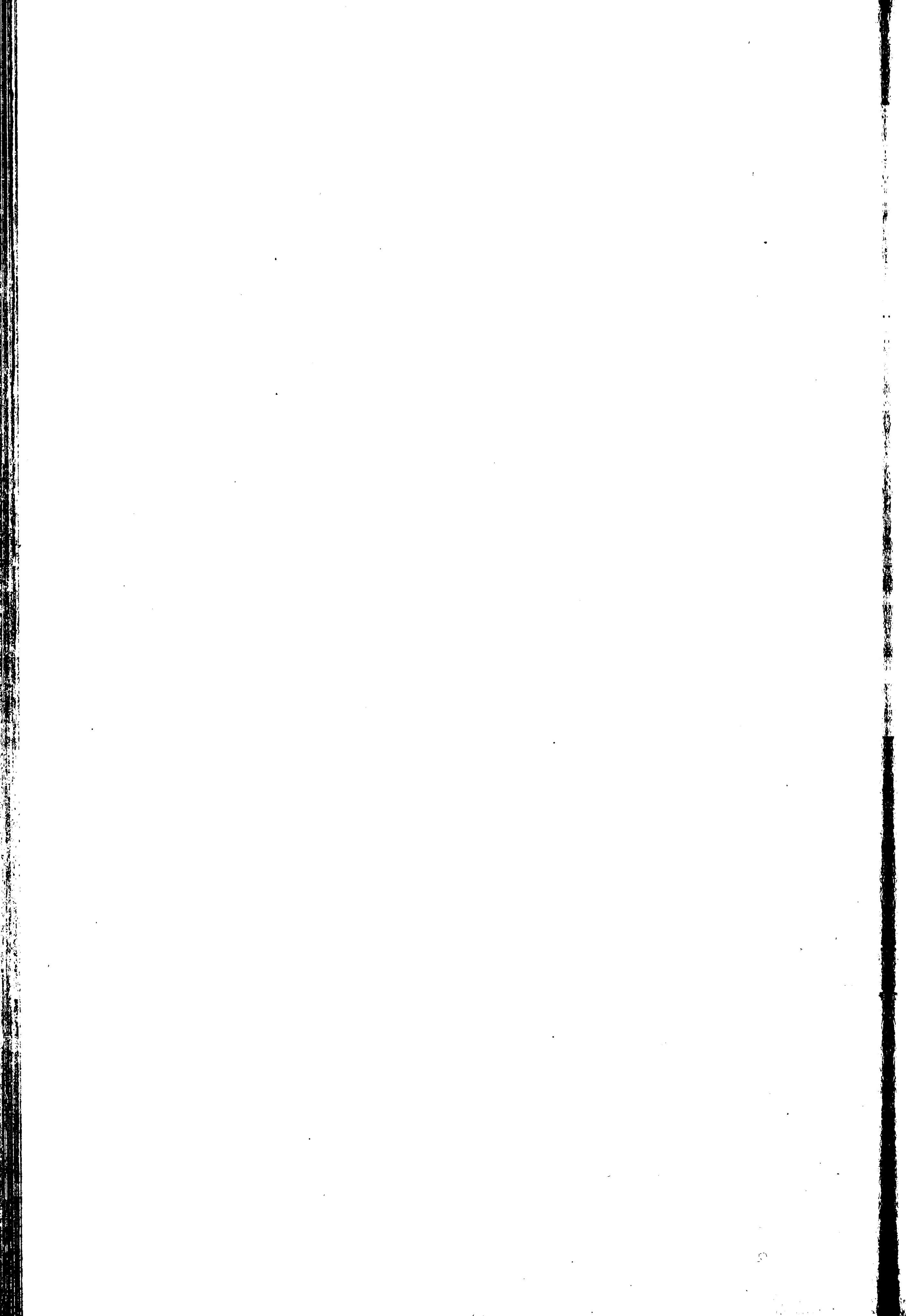
Tue blev stående ganske stiv på Vejen og stirrede
på Drengen, til der med ét gik et Lys op for ham,

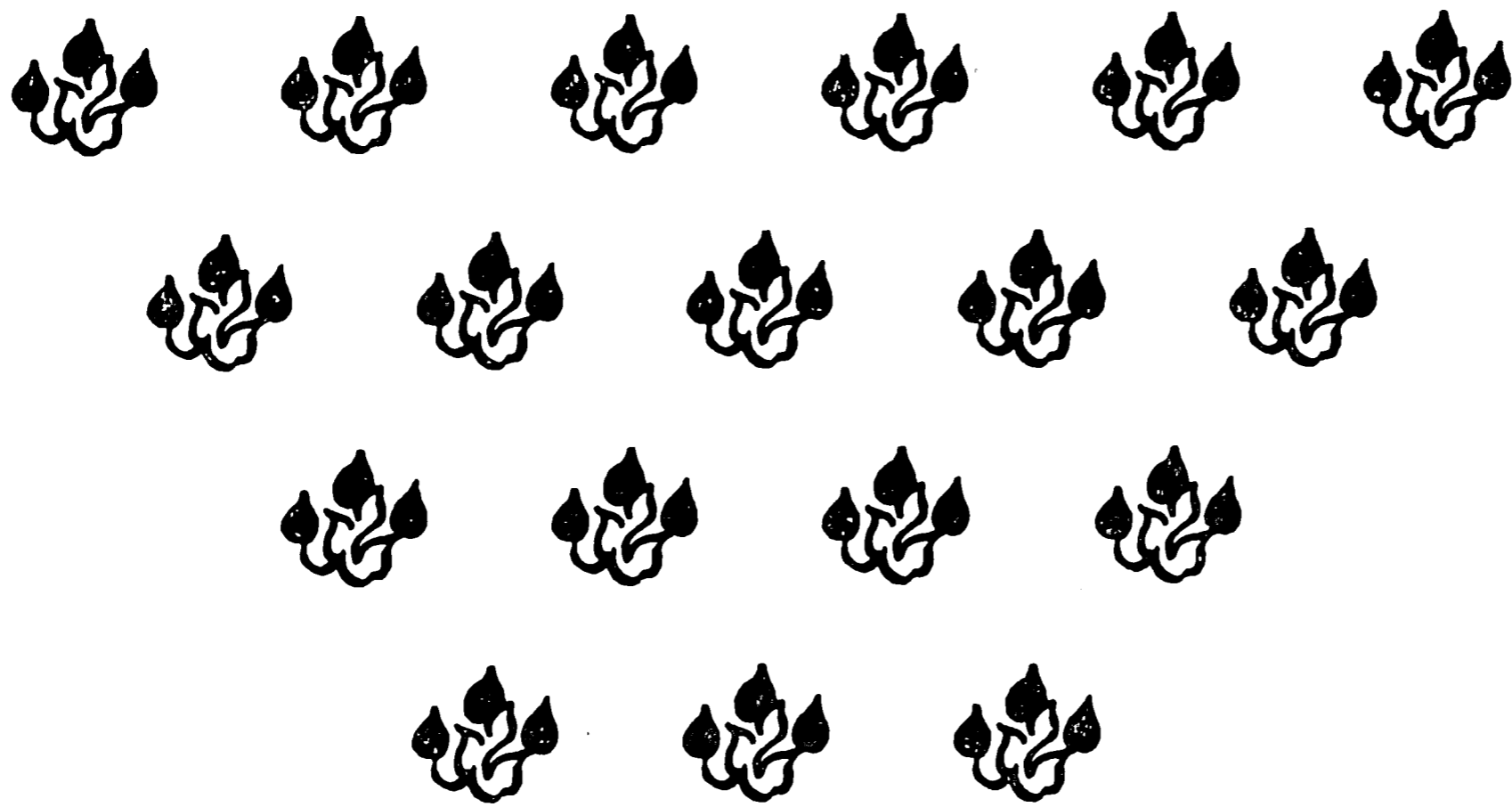
og han hulkende kastede sig ind til sin Faders Ben GUD FA-
og klamrede sig fast, rystende af Gråd. DER
Således lærte Tue den Gang at tro på Gud Fader.

IV.

ENKENS SØN EN KVINDE
EN GUD SIMON AF KYRENE
DOMMEN DEN YDERSTE DAG

Herren kom oppe fra Lille Hermons Bjærg, ned ENKENS
til Sletten, til Nain, Staden, hvis Navn er Ynde. SØN

Hans Øjne var klare, og hans Gang var let. Det lange Hår og de lange Klæder strømmede om ham i den friske Aftenblæst.

Disciplene fulgte under Latter og munter Tale Herrens Fjed ned ad den slyngede Sti mellem Klippernes Blokke og Grønt.

Nede foran dem i det røde Solskin lå Nain i sine Løvhavers Ynde om de hvide Mures Krans, og bagved strakte sig Jesreels store, grønne Slette. Langt dérude tronede Tabors højtidelige Fjæld.

Aftenen var mild og klar, det var stille mellem Bjærgene, i de dybe Dale, ude i det vide Land, og Luften var fyldt af Havernes balsamiske Duft.

Som de nu kom ned til Byens Port, mødte de dér et lystigt og prydeligt Tog, en syngende og leende Ungdomsskare, som drog ud at frydes i de grønne Dale.

ENKENS De farvestærke Dragter trængtes i Portens snævre,
SØN hvide Gab, hvor Fløjter og Cymbler sang.

Forrest skred en ung og dejlig Kvinde med sin Elskers Arm om sin Midie. Hendes Mund og Øjne lo, hendes funklende Klædning strømmede om de yppige Lemmer, og Håret bølgede tungt og mørkt om den smalle Pande.

Hun bøjede sit blomstersmykkede Hoved mod sin Elsker og kyssede hans skæggede Mund.

»Du elsker mig?« spurgte han og smilte.

»Jeg elsker dig«, smilte hun.

»Men ham du elskede før?«

Hun kyssede ham.

»O, ja, han er jo nu borte«, lo han og tog hende fast i Favn.

Disciplene stirrede på hende med beundrende Blikke; men Herren bøjede sit Hoved og smilte i Smærte.

Og som nu den lystige Skare vilde omringe de fremmede Vandringsmænd med Spørgsmål og Råb, dukkede et andet Tog ind under Portens Bue, et tavst og langsomt vandrende Følge, der kom med en Båre i sin Midte.

Herren og hans Disciple og den glade Flok veg til Side og lod Følget komme frem. Sortklædt drog det ind i Aftensolens luende Røde mellem Portens hvide Stene. Herren så, at den døde var ung, og at det sortlokkede Hoved, som ubevægeligt hvilede på det hvide Lin, var brudt i sin Alders Vår. Og han så en gammel og bøjet Kvinde ved Bårens Side, vaklende frem i kvælende Gråd. Deres Øjne mødtes. Da så han ikke mere de tavse Mænd ved Båren, han så

ikke det store, medlidende Følge, han så kun en ENKENS Moder og hendes døde Barn, kun en Moder og hendes døde Barn. SØN

Da rystede han fra Hoved til Fod, strakte sine Arme frem og udbrød med sitrende Stemme:

»O, græd ikke! græd ikke mere!«

Og han bøjede sig ned over Båren, som Bærerne uvilkårligen slap, greb den unges iskolde Hænder i sine og fæstede sit inderlige Blik på de stivnede Træk.

Og nu klang hans Stemme så klart, så bydende myndigt:

»Du unge Karl! jeg siger dig: stå op!«

Da skingrede et Skrig under Portens Bue, og Moderen sank skælvende ned i Knæ.

Ti se! — Blodet skyllede op i de hvide Kinder, se! de stivnede Hænder krummede sig om Frelserens Hånd, den brudte Skikkelse og det bøjede Hoved løftede sig vaklende op.

Herren knugede hans Hænder i sine, stirrede ham ind i Ansigtet og drog ham imod sig.

Og den unge Karl slog de lukkede Øjne op, drog Vejret langt, som efter en bedøvende Søvn, og glippede mod Solens skærende, røde Lys.

Det store Følge var sunket i Knæ med oprakte Hænder.

Men i det samme gav det et Sæt i Ynglingen, han rev sig ud af Herrens Favn, rejste sig famlende op, stødte sin gamle Moder bort, da hun, smilende gennem Tårer, vilde kaste sig til hans Bryst, og ilte hen mod den forstenede Ungdomsskare, der stod i sine brogede Dragter mod Baggrundens Skove, for at kaste

ENKENS sig ned for den unge Kvindes Fod og favne hendes
SØN Knæ i Råbet:

»Du kæreste kære!«

EN KVIN- Den Gang de slog den Herre Jesus Kristus med
DE hårde Hænder og vandt Tornekronen om hans hvide
Pande, var der en af Svendene, som fór særligt ondt
imod ham.

Han greb den tornerigeste af alle Grøene og pres-
sede den af al Magt gennem Kristi tykke, røde Hår,
så Blodet flød i Strømme.

Da hævede den Herre Kristus sine tunge Øjelåge,
så langt og fuldt på Svenden og sænkede atter sine
blå Blikke mod Jorden.

Men da rystede Svenden over alle Lemmer, og han
blev hvid, bøjede sig og greb i Dyngen af de smi-
digt seje Grene en, som endnu bar sin Blomst, en
dryppende, blodig Rose, og med blide Hænder vandt
han Grenen om Jesu Hoved.

Rosen sank ned over Herrens Pande og åndede
sin svale Duft over de smalle Vingebryn og de sæn-
kede Øjelåge. Så bløde som Kys var dens Blade på
de smærtesvulmede Årer.

Den Herre Jesus Kristus rystede let, og hans Mund
sitrede. EN KVIN-
DE

Men de førte ham ud af Domhusets Stenskygge, ud på de solhvide Veje, der støvede. Og de ledte ham hen under Korset, hvis Tyngde som af Jærn faldt ned over hans Skuldre.

Han sank i Knæ; men med en dæmpet Stønnen stred han sig atter op og vandrede vaklende frem. Han følte Korsets Byrde som samlet foran i Brystet — som et tungt Lod. Han hørte Lyd af mange løbende Fødder i Støv og mange hånende Tunger. Og Solen brændte. Men intet så han uden den hvide, bløde Vej for sin Fod, og intet fornåm han uden Rosens Duft — og så de stærke Smærter i den glødende Hede.

Da faldt med ét en Kvindeskygge over det solbeskinnede Støv, og Jesus så en lang Klædnings bløde Folder.

Han hævede Blikket, og dér stod en ung og dejlig Kvinde og stirrede på ham. Og han, som aldrig havde måttet elske de unge Kvinder, skælvede, og hans Mund græd; men Øjnene bad: »O, køl mine brændende Tindingers Sår og læg dine Hænders Blomsterblade over mine Vunder«.

Den unge Kvindes Øjne, der var så skønne, fordi de aldrig havde grædt én eneste Tåre, veg for hans Blik; men hurtigt hævede hun Hånden, og Jesus lukkede taknemlig sine Øjne.

Men da følte han et Ryk i Tornekronen, og da han så op, stod Kvinden dér med Rosen i sin Hånd, og

EN KVIN- hun smilte til den og fæstede den i sit rige, sorte
DE Hår.

EN GUD Klippelandet lå og glødede i den brændende Sol-
hede.

Den hvide By derinde på Moriah Bjærg tindrede med Tårne og Spir løftede mellem Cypressers sorte Søjler, Granatæbletræers rødligtfunklende Skærme og Palmers grønne Viftekrone, forunderlig ængstende tyst, som i lurende Spænding.

Øvrebyen med Herodes' Palads i Vest og Templets Marmorklynger i Øst, knejsende over Tagenes flade Vrimmel, og Nedrebyens Huse ned mod Siloah Dam og Kedrons Dal lå i dyb Stilhed i det blændende Solskin.

Kun ovre fra Oliebjergets lysblinkende Olivenlunde tonede fjærne Råb, som Vidnesbyrd om sorgløst Sommerliv, over til de to ensomme Mænd på Gihons nøgne Skrænter, nordvest for Byen.

Langt borte i Nord steg Ebals og Garizims tågeblå Fjælde.

De skovgrønne Højdedrag trindt om den hvide By slumrede i Middagens dybe Fred.

Men de to Mænd ude i Solskinnet på Skråningerne havde ikke Fred.

Den gamle, bøjede Pilegrim i de støvede Klæder

famlede ustandseligt op og ned om sin lange Vandingsstav med sine magre, brune Hænder, mens hans Øjne fulgte hver Trækning i den unge Mands blege Ansigt, der med et Smærtedrag over Øjne og Mund stirrede ind mod den solbeskinnede By.

Nu udbrød den gamle med sitrende Stemme:

»O, nej, Natanael — han *har* ikke sagt det — o, sig: han *har* ikke sagt det!«

Den unge så hastigt hen på ham og svarede i en næsten hæftig Tone:

»Jeg siger dig, han *har* sagt det.«

»Nej, nej, Natanael, du har taget Fejl, du må have taget Fejl af hans Ord!«

»Hans Ord kan man ikke tage Fejl af; de er klare som Dagens Lys. Men vil du ikke tro mig, så spørg hans andre Disciple. Hvorfor kom du også til mig, den ringeste blandt dem alle? Hvorfor gik du ikke til Simon i Johannes Markus' Hus?«

Han løftede Armen og pegede over mod Oliebjerget, hvor hvide Mure skinnede nede mellem Getsemane Haves Olivenløv.

»Til Simon, der sveg ham? Til Simon, den Bedrager? — så kunde jeg jo lige så godt være gået til Judas Iscariot!«

»Tal ikke således om Simon! — du skulde vide, hvor han angrer nu! Og var han end svag en eneste Stund, han er dog tifold større end jeg.«

»Var det da ikke om dig, Mesteren sagde: Se, denne er en sand Israelit, i hvem der ikke findes Svig?«

»Jo, det var det!«

EN GUD »Kan der siges større Ord om et Menneske? Derfor kom jeg til dig«.

»Tak gamle fremmede«.

»Men så svar mig også usvigeligt!«

»Ved hans hellige og dyrebare Navn, jeg har svaret dig så usvigeligt, som jeg kan! — Men jeg forstår dig ikke. Du er ikke som en af Farisæerne, du siger jo, du elsker og ærer ham som ingen anden i Verden, og dog vil du ikke tro, han er Gud!«

»Nej, Natanael, nej, jeg vil ikke tro det! for hvad hjalp så det hele, hvad nyttede det så, han er retfærdig? — når han dog intet Menneske er.«

»Jeg forstår dig ikke«.

»Se på mig, Natanael, se, hvor jeg er gammel og grå, og vid, at siden hin fjærne Dag i min Ungdom, da jeg mistede Troen på Menneskene, og indtil denne sene Time, har jeg søgt over hele Jorden efter ét, kun ét eneste fuldtud retfærdigt Menneske; vandrende på min Fod gennem alle Lande, i Nord og Syd, i Vest og Øst, har jeg søgt uden Hvile eller Fred, både Dage og Nætter, gennem mange, ensomme År — men ingen fandt jeg — ingen fuldtud — og jeg kunde ikke nøjes med mindre. Jeg har søgt min Ungdom, min Manddom igennem, nu søger jeg som Olding stedse. Men snart kan jeg ikke mere, min Fod er træt af de uendelige Veje, mit Hoved af de ustandselige Tanker; jeg luder tungt imod Graven; men jeg gruer for at dø uden genvunden Tro, gruer for at gå i Døden med det bitre Hjærte. Da var det, jeg på mine Vandringer hørte om denne Lærer blandt Jøderne, og uopholdeligt og ustandseligt drog jeg hid, som jeg

er draget efter så mangan anden, som Menneskene EN GUD
priste eller skældte. Hvor jeg kom frem, hver én jeg mødte, spurgte jeg om ham og hans Gærninger, jeg hørte dem fortalt af Venner og Fjender, og jeg forske-
skede dem nøje, hvert Ord og hver Gærning, og jeg fandt dem alle retfærdige. O, Natanael, sligt havde jeg aldrig fundet før — og hvor svulmede da ikke mit Hjærte af Håb! men så var det, de føjede til, at han kaldte sig en Gud . . .«

»Og du troede dem ikke?«

»Troede dem? Natanael, hvor kunde jeg tro dem? for var han, den eneste, en Gud, da fandtes der jo dog ikke Retfærdighed blandt Menneskene, så havde jeg jo dog Ret i min frygtelige Tvivl! Ja, så var min Vandring hertil jo ikkun tifold forbandet, min Tvivl ikkun tifold bestyrket, således som de fare med ham. O, nej, Natanael, vær barmhjærtig, sig: han er ikke en Gud!«

»Gamle Græker — han er en Gud«.

»Men han har ikke selv sagt det?«

»Han har selv sagt det«.

»Jeg tror dig ikke! jeg kan ikke tro dig!«

»Hør det samme af de andre Disciple«.

»Nej — jeg må høre det af ham selv«.

»Vil du så tro det?«

»Ja, så må jeg jo tro det — han kan ikke bedrage således, alt hans Væsen er Sandhed, han kan ikke fejle således, hvert hans Ord er Visdom. — Men jeg må høre det af ham selv«.

»Jeg har jo sagt dig, de har taget ham. Han er for Rådet og Pilatus«.

EN GUD »Så før mig ind til ham!«

I det samme steg et Skrig inde fra Staden, et Skrig af hundrede forbitrede Struber — det tonede langt ud over de løvskjulte Ringmure, ud over Klipperne i den solstille Dag.

Natanael fór sammen som for en Slange og løftede sine Arme mod den sommerblå Himmel.

»Å Gud, å Gud! min Mester! min Mester!«

Den gamle rystede over hele Legemet, men holdt fast i hans Kappe og skreg:

»Før mig ind til ham, hører du! før mig ind til ham!«

»Jeg? . . . nej . . . det kan jeg ikke . . . det . . . det *tør* jeg ikke . . .«

Oldingen slap hans Kappe:

»Natanael! Natanael! du Israelit uden Svig!«

Natanael vendte Hovedet bort, skjulte sit Ansigt i det lange, brune Hår og græd ind mod sin Arm.

Men den gamle greb hårdt om sin Pilegrimsstav og ilte ind mod Byens Tårne og Tinder.

Natanael løftede Hovedet og stirrede efter ham med tåreblændede Øjne.

»Ikke en Gud«, mumlede han, » . . . men det er jo netop, fordi han er en Gud og det evige Liv«

Skriget steg atter derinde. Natanael hulkede:

»Arme, elskede Mester!«

stirrede langt ind over Staden og vendte sig bort i Flugt op mod Fjældskovenes grønne Skjul, bort fra den hylende By.

Men den gamle løb i Solbranden op over Golgatas EN GUD
nøgne Stenkulm, ned mod Dalen.

Da voxede Skriget ud af Dommens Port, en Støvs-
sky dampede ud af det hvide Gab og op i den ly-
sende Luft, og frem gennem Støvet så han Toget
komme, med Blink af Lanser og Hjælme, med højt-
løftede Hænder, svingende Stokke og Stene, med Men-
nesker løbende vildsomt mellem hverandre, og op
over dette Virvar et duvende Trækors' sorte Arme.
Og nu dukkede han frem, som bar Korset, vaklende
ned ad Skrænterne, dreven frem af Lansestød, snart
forsvindende i Vrimlen, snart atter fremme i Spidsen.
Skrigene voxede i Raseri, druknede i Larmen af de
løbende Fødders Mængde, steg atter og skingrede som
Ådselsgribbe over mod de stille, skovklædte Åse:

»Korsfæst! Korsfæst ham!«

Pilegrimmen var standset oppe på Golgata med
Staven knuget mod sit Bryst; nu mumlede han:

»Nej, nej . . . jeg må dog . . . jeg må dog spørge
ham!«

Og han løb til, ned mod Toget, lige ind i dets
Klynge, kastede sig ned for Korsdragerens sårede Fod,
greb hans sønderflængede Kappes Flig og stirrede
op i det blege Ansigt, der i hulkende Smærte, blæn-
det af Blod og Støv, mellem det sveddryppende Hårs
røde Bølger, bøjede sig ned over ham under Korsets
Mørke, og han skreg som i Vildelse:

»Er du en Gud — å svar! er du en Gud?«

Da tindrede et pludseligt Glimt i de blindede Øjne,
i et Sæt rettede den bøjede Skikkelse sig herskerrank,

EN GUD så Korset vaklede tilbage i sine Reb, og han råbte
med halvkvalt Stemme:

»Ja! jeg er en Gud!«

Men i samme Nu ramte en Lanses bedøvende Slag Oldingens Hoved, han blev grebet i Brystet og slængt til Siden, en Hagl af Stene slog rygende ned om ham; Toget trampede under Hujen hen over ham.

Hylene drog forbi og tabte sig op mod Golgatabanke i dump Larmen, iflettet med skarpe Skrig.

Pilegrimmen blev liggende ubevægeligt henstrakt på Vejen i Solens Flamme, med det hvide Hoved i Støvet, som begærligt drak hans rindende Blod, mens han atter og atter sanseløst jamrede:

»En Gud! En Gud!«

SIMON AF — Fader, du bar jo Korset for Herren den Dag, de
KYRENE korsfæstede ham? —

— Ja, Alexander, det gjorde jeg —

— Fader, hvorfor bar han det ikke selv? —

— Han segnede under det i Tyropoions Dal — —
og så tog de mig —

— Så var han altså for svag, Fader? —

— Ja — Alexander . . . men . . . —

— Å, Fader, bare du aldrig havde båret det Kors! —

— Men hvorfor dog, Alexander? —

— Å, Fader, havde du ikke båret det . . . ! —

- Men hvorfor siger du dog dette? — SIMON AF
 — Å, Fader, havde han dog selv båret sit Kors . . . KYRENE
 helt op på Golgata Banke! —
 — Alexander, forsynd dig ikke —

På Dommens afgørende Dag skulle de hundrede og DOMMEN
 atter hundrede tusinde Menneskesjæle forsamles i
 Himmeriges hvide Perlesale og stedes for Gud Faders
 Tronstols luende Guld.

Lysklædte skulle de trine frem for hans Asyns
 Glans, og som snehvide Lillier bøje sig for den blæn-
 dende Sol, skulle de hundrede og atter hundrede tu-
 sinde Menneskesjæle duvende bøje sig i skinnende
 Rækker for Gud Faders Lys. Og de skulle skælve
 svarligt for Dommen.

Men den gamle Gud Fader skal skue ud over de
 vrimplende, hvide Skarer i de stoltbuede Sale, og han
 skal skue hver Sjæl, han skabte, og hvert Øje, han
 gav Glans, fra Verdens Grundvold blev lagt, og til
 den Stund den blev styrtet i Grus. Og han skal møde
 deres bange Blikke.

Da skal Gud Fader smile vemodigt, dulgt i sit
 gyldne Skæg, og Tårer skal perle i hans Øjne, som
 Regndråben perler under Himlens Blå.

Men han skal kalde ad sine ranke Engle og byde
 dem at stille de hundrede og atter hundrede tusinde

DOMMEN Menneskesjæle op i tvende lange Rækker fra hans
Trones Fod og til Salenes yderste Porte.

Englene skulle lyde deres Faders Bud og stille Sjælene op, som han bød det: i tvende lange Rækker fra hans Trones Fod og til Salenes yderste Porte, Hånd ved Hånd, eller Åsyn mod Åsyn skulle de stå.

Gud Fader skal skue dem fra sin Tronstols Højde, og som Lillierne skælve for Blæsten, skulle de skælve, når han opløfter sin vældige Røst og råber og byder, at hver Sjæl skal trine frem og af de vrimlende Skarer udpege den, som voldte ham eller hende Livets største Sorg og den mest uforglemmelige Smærte.

De skulle alle trine frem, og de skulle gøre, som Faderen bød dem; hver én skal gøre det, fra den første til den sidste, til ingen ydermer er tilbage, som ikke har udpeget, og ej heller nogen, som ej er udpeget.

Da skal Gud Fader atter råbe og byde:

»Så dømmes da hverandre, hver sin og hver med sin egen Dom. Og med hvad Dom I dømmes, vil også jeg dømmes. Eders Dom skal og være min Dom, og Eders Dom skal stå fast!«

De skulle begynde at dømmes, hver sin skulle de dømmes, og de skulle alle dømmes, fra den første til den sidste, til ingen ydermer er tilbage, som ikke har dømt, og ej heller nogen, som ikke er dømt.

Men da skulle de alle have dømt:

»Herre, forbarm dig!«

Men da skal Gud Fader råbe fra sin Trone:

»Hvorledes skal jeg forstå Eder? og hvorledes forlige Eders Tale og Eders Dom? Ti sagde I mig ikke:

Denne er den, som voldte os Livets største Sorg og DOMMEN
den mest uforglemmelige Smærte — og just for denne
bede I om Nåde?»

Men da skulde alle Sjælene svare i et brusende
Kor mod Faderen:

»Ja, Herre, ti denne var os den dyrebareste af alle
på Jorden«.

Da skal Gud Fader rejse sig i al sin Vælde, og
som Lillierne nedbøjes til Jorden for Stormens Brus,
skulle de hundrede og atter hundrede tusinde Men-
neskesjæle nedbøjes til Salenes Marmorgulve.

Men Gud Fader skal opløfte sin Røst, og Smilet
skal stråle gennem hans gyldne Skæg, og Tårerne
skulle tindre i hans Øjnes Himmel:

»Visselig skal Eders Dom og være min Dom, og
visselig skal Eders Dom stå fast. Og jeg skal dømme
Eder, som I dømte hverandre, ti alle vare I, hver
og en, mig den dyrebareste af alle på Jorden, og alle
voldte I mig, hver og en, den største Sorg og den
mest uforglemmelige Smærte. Så ske da med Eder,
som I ville, så gak da ind til min Barmhjærtighed!
Fred være med Eder alle!«

Agni dei.

— Herre Jesus Kristus, er det dig? — DEN
— Så kom du dog, Ahasverus — kom i den sidste YDERSTE
Time, på den yderste Dag, som den sidste af alle — DAG
— Herre Jesus Kristus —

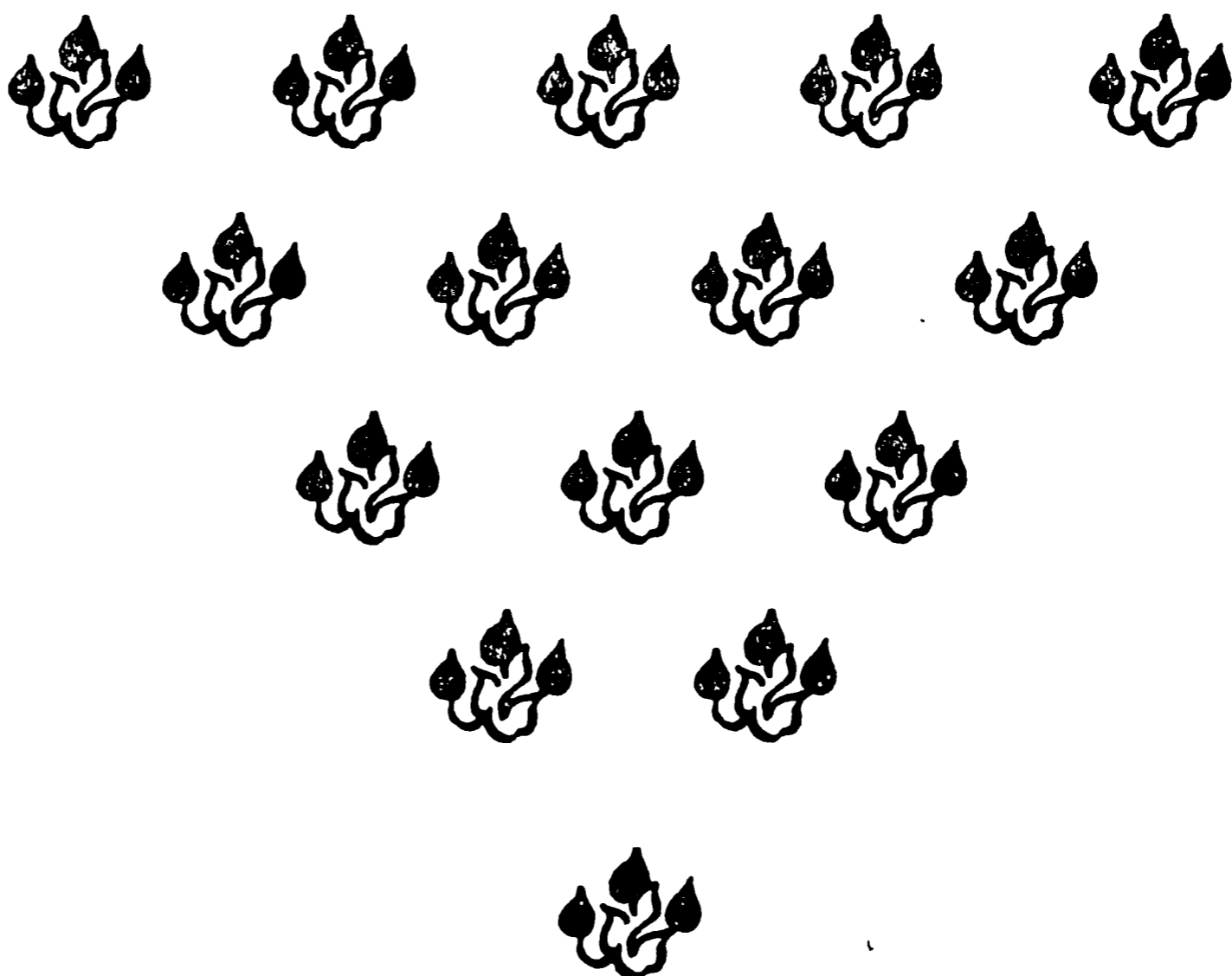
- DEN — Du tøvede længe, Ahasverus, du lod mig længe
 YDERSTE bie hvorfor kommer du da nu? —
- DAG — O, Herre, se: Dagen forgår, Mørket tager Over-
 hånd, og Natten stunder til. Det bliver som aldrig
 før og jeg frygter, jeg frygter —
- Hvad frygter du, Ahasverus? —
- Jeg frygter, jeg frygter! å Herre! tag mig fast i
 din Favn, gem mig bort og lad mig sove ved dit
 Bryst jeg er træt, Herre, så træt —
- Jeg kom en Gang til din Tærskel, jeg var træt,
 Ahasverus, træt, og jeg bad dig om Hvile, og
 du —
- Herre! Herre! —
- Hvorfor jog du mig bort, Ahasverus? —
- O, Herre, jeg var ung, min Elskede sad på mit
 Skød, min Vinskål var fyldt, og mit Hus var smyk-
 ket til Fest og du kom i Armodsdragt, i
 Blod og Støv, under Korset, og Folket hånede
 dig . . Herre, jeg forstod det ikke . . jeg kunde,
 jeg turde det ikke . . å, Herre, husk på, jeg var
 ung . . —
- Og nu er du gammel, Ahasverus . . —
- Ja, Herre, gammel, gammel . . —
- Og nu søger du mig? —
- Jeg har søgt dig længe, Herre —
- Når begyndte du at søge mig, Ahasverus? —
- O, Herre . . —
- Når begyndte du, Ahasverus? —
- Herre, den Gang min Elskede havde sveget mig,
 min Vinskål var tom, og mit Hus en Ruin —
- Ahasverus! Ahasverus! —

- Herre! Herre! —
- Hvor søgte du mig, Ahasverus? —
- Jeg søgte dig over hele Jorden, Herre —
- Hvorfor kom du da aldrig til dette Sted? —
- O, Herre . . . —
- Hvorfor kom du aldrig, Ahasverus? —
- O, Herre, jeg frygtede for Golgata — for Vejen til Golgata . . . —
- O, Ahasverus! du, som vandrede i Tusinder af År ad alle Jorderigs Veje uden denne ene! —
- Herre! Herre! —
- Og så måtte du dog vandre den tilsidst . . . —
- Ja, Herre — der var jo ingen anden Vej til dig, og jeg måtte til dig, for jeg frygtede, frygtede . . . o, Herre, Herre, forjag mig ikke! —
- Hvor skulde jeg kunne forjage dig, når jeg tog de andre i Favn? —
- Jamen . . . de andre, Herre . . .? —
- Ak, Ahasverus! så du da ikke, at din Synd blev alle Jordens Børns Synd imod mig? alle Sjæle syndede som du . . . men alle Sjæle kom også til mig og bade om Nåde. Du alene kom aldrig, aldrig —
- O, Herre, jeg kendte jo ikke Døden før nu —
- Ahasverus! Ahasverus! kan da ene Døden føre Eder til mig? —
- Herre . . . Herre . . . —
- Ja *da*, Ahasverus — — du, som evigt skulde leve —
- Ja, Herre, ja . . . men lad mig nu sove . . . å Herre, sove, sove . . . —

DEN
YDERSTE
DAG

DEN
YDERSTE
DAG

— Ja, så bøj da dit Hoved til mit Bryst — Ahasverus, du Lam, som bar al Folkets Synd imod Sønnen, som jeg måtte bære al Folkets Synd imod Faderen — Broder, se: Døgnet og Jorden forgår! Ahasverus, du evigt vandrende, se: alle Veje forsvinde! Din Vandring er til Ende! . . . sov ind i min Favn, Ahasverus, sov ind! —
— Herre Jesus Kristus . . . du mit Hjem og min Havn —

F-9368

